

OGLASAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXX. — LETO XXX.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), OCTOBER 9, 1947

ŠTEVILKA (NUMBER) 197

Novi grobovi

FRANK STRNAD

Včeraj zjutraj ob 3.30 uri je preminil na svojem domu na 439 E. 157 St. Frank Strnad, star 72 let. Doma je bil iz Zdinske vasi pri Dobrem polju na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 55 leti. Bil je član društva Katoliških Borštnarjev, št. 1640. Zena Mary mu je umrla pred dvema leti. Tukaj zapušača pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 in nato na pokopališče Calvary.

JOSEPH GLATCH

V torek zvečer ob 6.50 uri je umrl v Huron Rd. bolnišnici Joseph Glatch, star 58 let, stanujoč na 14713 Saranac Rd. Doma je bil iz Bruhajne vasi pri Dobrem polju na Dolenjskem. V Ameriki je bival 38 let ter je bil član društva Lunder Adamič, št. 28 SNPJ in društva sv. Jožefa, št. 169 KSKJ. Tukaj zapušača hčer Mrs. Mary Krašec, vnuka, brata Johna in več sorodnikov, v starem kraju pa dva brata: Franka in Lojzeta ter tri sestre: Mrs. Frances Križman, Mrs. Johano Delak in Mrs. Rose Račul. Soprog Mary je umrl pred dvema leti. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 9.45 uri iz Svetkovega pogrebnega zavoda, 478 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 10.30 uri in nato na Calvary pokopališče.

JOSEPH SANKO

V Mestni bolnišnici je preminil Joseph Sanko, star 57 let, stanujoč na 1374 E. 45 St. Rojen je bil v Lunu v Dalmaciji, odkoder je prišel v Ameriko leta 1906. Bil je član društva sv. Josipa, št. 99 HBZ in Dalmatinskega društva. Pri Cleveland Welding Co. je bil zaposlen 28 let. Tukaj zapušača soproga Violet, rojena Yakir, sina Rudolpha, in štiri hčere: Mary, Josephine, in štiri hčere: Mary, Josephine, Violet in Theresa. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 10. uri iz Golubovega pogrebnega zavoda na E. 47 St. in Superior Ave. v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. in nato na pokopališče Calvary.

Jovanović obsojen na 9 let ječe

BEOGRAD, 8. oktobra — Vrhovno sodišče republike Srbije je danes obsodilo na devet let ječe dr. Dragoljuba Jovanovića, bivšega voditelja srbske kmečke stranke.

Soobtoženi Franjo Gaži pa je bil obsojen na pet let.

Vrhovno sodišče je izjavilo, da sta obtožena dobila razmeroma mile kazni, ker da je država dovolj močna, da lahko priznaša.

(Kot znano, sta se oba obsojenca zagovarjala proti obtožbam, da sta bila v zaroti, da se strmoljavi sedanjo vlado).

V bolnišnici

V Huron Rd. bolnišnici je srečno prestala operacijo Mrs. Mary Furlan iz 6317 Orton Ct. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo, mi ji pa želimo, da bi čim prej popolnoma okrevala!

Združeni narodi odobrili stražo za balkanske meje

Zedinjene države umaknile obtožbo proti Albaniji, Bolgariji in Jugoslaviji

LAKE SUCCESS, N. Y. 8. oktobra—Politični odbor Združenih narodov je danes navzlic trpkim ugovorom Sovjetske zveze, odobril ameriški predlog za ustanovitev posebne komisije Združenih narodov, ki bo nadzorovala balkanske meje.

Obtožbe proti grškim sosedom so umaknjene

Delegati so zavrgli najbolj važen del ameriške resolucije in sicer tisti del, v katerem Zedinjene države obtožujejo Albanijo, Bolgarijo in Jugoslavijo, da podpirajo grške gerile.

Predno je seja bila zaključena, so Zedinjene države predložile zahtevo, da se v nadzorovalni odbor Z. N. poleg velikih sil vključi Brazilijo, Mehiko, Holandijo, Poljsko in Avstralijo. O tem predlogu pa se bo razmotrivalo jutri.

Politični odbor je tudi odobril ameriški predlog, da se pozove Grčijo, Albanijo, Bolgarijo in Jugoslavijo naj sodelujejo z novoustanovljenim odborom za nadzorovanje balkanskih mej.

Višinski vehementno napada Zedinjene države

V debatah, ki so danes dosegle višek, je sovjetski delegat Andrej Višinski obtožil Zedinjene države, da so Albanijo, Bolgarijo in Jugoslavijo naslovile "ultimatum" in jih v zvezi s tem označil za "strahotepca".

Višinski je govoril potem ko je ameriški delegat Herschel V. Johnston pristal na francoski "kompromis" glede balkanske zadeve, po katerem kompromisu ni nobenih obtožb proti Albaniji, Bolgariji in Jugoslaviji. "To je mešetarenje," je izjavil Višinski. "Ne morem soglašati, da je to kompromis. To ni predlog za kompromis. To je zahteva, to je ultimatum."

Po teh besedah se je Višinski obrnil k Johnstonu in mu rekel:

"Kar naprej in predložite (ta francoski "kompromis"). Če dobite večino, v redu. Zakaj kažete takšno strahopetstvo, ko nam nudite te pogoje?"

Višinski je apeliral na ostale delegate, naj ne sprejmejo to "nedostojno mešetarenje."

Sedež nove komisije bo v Solunu

Po sprejetju predloga za ustanovitev balkanske komisije se je razmotrivalo o posameznih delih resolucije.

Odobren je bil del resolucije, v katerem se pozivlje Albanijo, Bolgarijo in Jugoslavijo z ene, Grčijo pa z druge strani, da sodelujejo pri rešitvi spora z miroljubnimi sredstvi, da ustanovijo normalne diplomatske odnose in se sporazumejo glede beguncev in manjšin.

Soglasno z resolucijo je bilo odobreno, da bo glavni sedež komisije za nadzorovanje balkanskih mej v Solunu.

Fine suknje

Mr. Beno B. Leustig, 1034 Addison Rd., priporoča ženam in dekletom, ki si nameravajo nabaviti nove zimske suknje, da si naj ogledajo nove stile direktno v tovarni, kamor vas popelje Mr. Leustig.

Domače vesti

Zrtev bolezn, proti kateri se je boril

V mestni bolnišnici se nahaja kot pacient 34-letni zdravnik dr. Harold C. Epstein, ki je bil leta 1941 eden izmed zdravnikov v omenjeni bolnišnici ter imel v oskrbi 300 oseb, ki so obbolele na otroški paralizi, sedaj pa je sam postal žrtev iste bolezni. Kakor se poroča, se takli slučajni obolenja med zdravniki zelo redko primerjajo. Dr. Epstein je sedaj klinični inštruktor na univerzi Western Reserve.

Izgubil službo, ker se je zameril magnatu

Tožbo za \$4,950 z zahtevo, da se ga sprejme nazaj na delo, je vložil včeraj na zvezni sodniški zamorec Roberts C. Thomas, ki pravi, da je bil leta 1945 odstavljen kot strežaj na jedilnem vozu železnice Nickel Plate, ker je enemu izmed podpredsednikov železnice, J. H. Day-u, postregel s kokašjo jedjo namesto z mesom. V tožbi je rečeno, da ga je Day strašno nahnulil, ko mu je pojasnil, da mu vsled racioniranja živil ne more postreči, kakor je on želel. Železniški magnat se je tudi silno razsrdil, pravi tožba, ker mu je za zajtrk serviral oranžne namesto grapefruite.

Tožba pravi dalje, da se je kmalu po omenjenem incidentu moral podati na operacijo, ko pa se je vrnil, da mu je bilo povedano, da o stvari napiše pismo. Ker tega ni storil je bil odslavljen.

Krojači dobili zvišanje

Okrog dve sto krojačev in šivilj, ki so zaposleni v clevelandskih oblačilnih prodajalnah, je dobilo do 10c poviška na uro v soglasju z novim kontraktom, ki ga je izposlovala CIO krojaška unija.

"Vedeževalka" tožena

Tožbo za \$25,000 proti poklicni "vedeževalki" v Eldorado klubu je vložila Mrs. Anna Cooper, stara 52 let, ki trdi, da ji je s svojimi prerokovanji in vsakovrstnimi drugimi čari "ukradla" ljubezen njenega moža, ki je tudi 52 let star.

Mrs. Cooper pravi, da je vedeževalka moža tako "hipnotizirala", da vse večere prebije v dotičnem klubu.

Bolezen

Mrs. Angela Rossa iz 814 E. 156 St. se nahaja resno bolna v Lakeside bolnišnici. Upamo, da se ji ljubo zdravje čim prej vrne!

Streleške vaje

St. Clair Rifle & Hunting klub bo imel streleške vaje v nedeljo 12. oktobra 1947 na svoji farmi. Prijatelji športa so vabljeni, da se jim pridružijo.

NOVA RAZLAGA ZAKONA GLEDE KOMUNISTOV V UNIJA BILA PODANA

WASHINGTON, 8. okt. — Vladni delavski odbor je danes podal novo razlago glede tiste točke Hartley-Taftovega zakona, ki zahteva, da morajo uradniki unij, ki se hočejo poslužiti odbora v svrhu pogajanj z delodajalci, podati zaprisežene izjave, da niso komunisti.

Odborov legalni svetovalec Robert N. Denham je prvotno odločil, da morajo vsi glavni odborniki AFL in CIO podati take izjave, predno morejo biti upoštevane posamezne unije, ki so v njih včlanjene.

Po dotičnem tolmačenju so bile n. pr. avtomatično izključene vse AFL unije, ker je John L. Lewis kot eden izmed podpredsednikov AFL izjavil, da take izjave ne bo podpisal. Isto stališče je zavzel tudi predsednik CIO Philip Murray.

Po novem tolmačenju delavskega odbora pa je dovolj, da zaprisežene izjave podpisajo uradniški posamezniki unij, in da čim se to zgodi, bodo te unije sprejemljive za odbor, ne glede na to, če so vrhovni uradniki centraliziranih delavskih zvez izjave podpisali ali ne.

Vladni odbor je izjavil, da bi bilo Denhamovo tolmačenje voda na mlin komunistov, in da kongres gotovo ni imel takega tolmačenja v mislih, ko je zakon sprejel.

Pijača je kriva večine umorov

Detektivski poročnik David Kerr, ki je šef oddelka za morilstva, je včeraj izjavil, da je pijača odgovorna za 98 procentov vseh umorov v Clevelandu, in da so žrtve v pretežni večini revni ljudje. Pristavil je, da nasilni zločini v času depresije vedno narastejo in da vsled draginje, ki vlada danes, ljudje z malimi dohodki dejansko občutijo depresijo.

Značilno je tudi to, da večina morilcev in njihovih žrtev ni opijanjen z žganjem, temveč z vinom ali pivom, to pač vsled tega, ker taki ljudje nimajo dovolj denarja, da bi kupovali žganje, je rekel Kerr.

Ruski časnikar je označil papeža za vojnega podžigalca

MOSKVA, 8. oktobra — Sovjetski pisatelj Boris Kandidov je v članku, ki je bil pridoben v "Literarni gazet" izjavil, da papež Pij XII. pripravlja za komunizem znakmo "hereza naših časov" in odprto obtožilo Sv. očet, da "popolnoma odprto pozivlja na vojno proti Sovjetski zvezi."

Kandidov je v svojem članku izjavil, da je papež sklenil zvezo s predsednikom Trumanom in prevzel, da bo "na vsak način podprl agresivno politiko ameriških monopolov."

Za kardinala Spellmana iz New Yorka, La y Daniela iz Spanije in Schusterja iz Milana pa pravi pisatelj, da jim je papež poveril, da pripravijo priložno ozadje za poseben svet, na katerem se bo podalo izjavo o komunizmu.

Predvideva se sprememba ameriške politike napram Sovjetski zvezi

Sovjetski blok bo podprl razdelitev Svete dežele

Poljska pozvala Z.N. da zavrže arabsko zahtevo za kontrolo

LAKE SUCCESS, N. Y., 8. oktobra. — Takozvani sovjetski blok je danes po treh tednih molka zavrnil zahtevo arabskih držav za kontrolo Palestine in dal razumeti, da bo podprl razdelitev ozemlja, ki je povod krvavim borbam med Židi in Arabci, navzlic arabskim grožnjam, da bodo začeli vojno širrom Srednjega vzhoda, ako se njihovi zahtevi ne bo ugodilo.

Stališče sovjetskega bloka je bilo naznačeno v izjavi, katero je podal danes poljski delegat J. Winiewicz pred posebnim odsekom Z. N. za Palestino, ki je ambasador Poljske v Washingtonu.

Kakšno stališče bodo zavzele Zedinjene države?

Zedinjene države, ki vsled svoje kontrole nad večino delegacije držijo v rokah ključ do situacije, so danes še vedno molčale, ampak državni tajnik George C. Marshall utegne svoji delegaciji dati znamenje, da jutri obelodani stališče te dežele.

Češkoslovaški zunanji minister Jan Masaryk je izrekel podporo za poljsko izjavo, rekoč, da predlog za razdelitev Palestine v židovski in arabski del pomeni vsaj delno zadostitev naravnih zahtev obeh strank.

Poljski delegat je skupno s svojo izjavo vpriporil oster napad na angleško politiko v Palestini.

Angleška politika glede židovskih beguncev ožigosana

Winiewicz je izjavil, da je Palestina po krivdi Anglije, ki je slej ko prej sledila politiki "deli in vladaj", postala "s smodnikom polnjen sod."

Angliji niso bili interesi Palestine nikdar mar, je dejal poljski zastopnik, in celo danes angleški časopisi v zvezi z umikom iz Svete dežele, vprašujejo edino: "Kaj se bo zgodilo z britskimi interesi na Bližnjem vzhodu?"

Najstarejše obtožbe pa so bile naperejene proti Angliji radi njenega postopanja z židovskimi begunci, zlasti je poljski zastopnik poudaril nedavno akcijo angleške vlade, ki je nasilno vrnila v Nemčijo 4,500 židovskih beguncev. Rekel je:

"Oni, ki so verovali v mednarodni dokument, ki je Židom zagotavljal narodni dom v Palestini, sedijo danes za žičnimi ograjami v nemških taboriščih, zastraženi od nemških policajev, mnogi od katerih so se nedvomno udeleževali pokoljev židovskih prebivalcev v Nemčiji po letu 1939."

Himen

V soboto se bosta poročila v cerkvi sv. Vida ob devetih Miss Dorothy Blatnik, hčerka Mr. in Mrs. Andrew Blatnik iz 886 E. 76 St. in Mr. Edward Ljubi, št. 6618 St. in Mrs. Anton Ljubi iz 6618 Bliss Ave. Novoporočencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonu!

Visoki ameriški uradniki v Evropi prišli na posvetovanja v Washingtonu

WASHINGTON, 8. oktobra—Zedinjene države so danes začele s temeljitim pregledom svoje diplomatske in ekonomske politike v zvezi s Sovjetsko zvezo in Nemčijo.

Visoki ameriški uradniki v Moskvi, Berlinu in Londonu so dospeli na posvetovanja v Washingtonu, ki bodo trajala od 10 dni do dveh tednov.

Na posvetovanjih se bo med ostalim obravnavalo o "ruski propagandni gonji proti Zedinjenim državam in o možnem zapletu pri obnovi komunistične internacionale za borbo proti ameriškem imperializmu in Marshallovemu načrtu."

Angleške zahteve v zvezi z Nemčijo na dnevnem redu

Na posvetovanju se bo razmotrivalo tudi o angleški zahtevi za revizijo sporazuma od decembra leta 1946, kateri sporazum predvideva, da bosta Anglija in Zedinjene države v svoji, sedaj združeni okupacijski zoni delili okupacijske stroške pol na pol.

Posvetovanja se bo udeležilo 11 angleških in šest ameriških visokih uradnikov. Anglija bo verjetno zahtevala, da prevzamejo Zedinjene države vsaj 80 odstotkov okupacijskih stroškov.

Ameriški uradniki, ki so dospeli iz Evrope, so: ameriški ambasador v Moskvi, general Walter Bedell Smith, politični svetovalec v Nemčiji ambasador Robert D. Murphy, ameriški ambasador v Londonu Lewis W. Douglas in vojaški guvernir ameriške okupacijske zone Nemčije general Lucius D. Clay.

Največ zanimanja bo vzbudilo poročilo Smitha

Ameriški uradniki, ki so se vrnili iz Evrope, bodo imeli konferenco s predsednikom Trumanom in državnim tajnikom Marshallom, kakor se poroča, pa se bodo njihova priporočila za bodočo ameriško politiko v Evropi z ozirom na nagli razvoj dogodkov, tako v inozemstvu kot v organizaciji Združenih narodov, oprežno vpoštevala.

S posebnim zanimanjem se pričakuje poročilo ameriškega ambasadorja v Moskvi Bedell Smitha. Pričakuje se, da bo poročal glede nove poteze komunistov v vzhodni Evropi.

(Smith je časnikarjem rekel, da posvetovanja komunistov v Poljski, kar se v ameriškem tisku označa za oživljenje "internacionalne", niso bila "nepričakovana." Clay, ki je dospel z istim letalom kot Smith, pa je rekel, da so bila posvetovanja očitno podvzeta z namenom, da združijo vzhodno Evropo v "ekonomski in politični blok proti zapadnim silam").

Umrli v sodni dvorani

Včeraj popoldne je nekaj minut po pričanju pri nekem kriminalnem procesu umrl v sodni dvorani v Mestni hiši avtni izvošček Simin Sandman, star 44 let. Zadela ga je srčna kap. Izvošček je bil glavna priča proti dvema zamorcema, ki sta bila obtožena, da sta ga 2. septembra dejansko napadla, ker ni hotel dovoliti, da bi se šest oseb vozilo v taksiju.

Unije CIO odobrile župana Burke-a

Centralni svet clevelandskih unij CIO je na svoji snočnji seji soglasno odobril kandidaturu župana Thomasa A. Burke-a ter pozval članstvo, da gre v aktivno kampanjo za njegovo ponovno izvolitev ter s tem prepreči zmago republikanskega kandidata Eliota Nessa, katerega se označuje za predstavnika idej senatorja Tafta.

V primarni kampanji centralni svet unij CIO ni odobril nobenega izmed treh kandidatov, ki so bili v tekmi za nominacijo, dasiravno so se nekatere posamezne unije izrekle za Edwarda Puelja.

Centralni svet CIO je tudi objavil listo odobrenih councilmanskih kandidatov. V 10. vardi je odobren Peter Zimmerman, v 23. vardi Edward Kovačič (ki nima opozicije), v 32. vardi pa bivši councilman Anton Vehovec.

Za člane solskega odbora so bili odobreni Franklin Polk, Joseph M. Gallagher in John F. Morning.

PAPEŽ PRIMERJA SEDANJI POLOŽAJ S KRIŽARSKO DOBO

CASTEL GANDOLFO, 8. oktobra—Papež Pij je danes članom ameriškega kongresnega odbora za vojaško službo povedal, da bi samo sile lahko spravile "nekateri sovražniške pravice" k sporazumu.

V večeršnjem pogovoru z ameriškim združenim kongresnim odborom pa je papež primerjal sedanji položaj s položajem iz dobe križarskih vojn v letu 1571, ko so se "sile, ki so predstavljale krščansko civilizacijo združile, da porazijo strahovito nevarnost z vzhoda."

Papež je povedal članom odbora za vojaško službo, da je včasih sila potrebna, da ohrani zakon in red, da pa bi "sila morala biti vedno nadzorovana po zakonu in redu in uporabljana samo v njih obrambo."

V BELI HIŠI SO VČERAJ JEDLI RIBE

WASHINGTON, 7. oktobra—Predsednik Truman je danes dal vzgled ostali deželi s tem, da je sledil svojemu lastnemu apelu na deželo za "brezmesni terek" in imel za kosilo ribe.

Obenem je bila odobru, ki ima voditi kampanjo za štednjo hrane, dana sugestija, da bi se proglasil tudi "dan brez masla," ampak za enkrat se je ideja opustila.

FLORIDO JE ZOPET OBISKAL TORNAO

JACKSONVILLE, Fla., 8. oktobra—Tornado, ki je danes nedolga udaril to mesto, je podrl več zasilnih hiš, ki so bile zgrajene med vojno. Pri tem je bilo poškodovanih 13 oseb.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NAVADEN ČLOVEK IN VOJNA NEVARNOST

V današnjem svetu se vršijo veliki socijalni, politični in ekonomski preobrti. Popolnoma jasno je, da se nahaja v oblikovanju nov svet. Nikoli ni zgodovina človeštva bila izpolnjena s tako usodopolnimi dogodki, kot je baš danes, in prav nič čudno ni, da se pri vsemu hrupu, ki spremlja neizogibne preobrate, slišijo histerični glasovi tistih, ki se teh preobratov bojijo in ki smatrajo, da bi vsaka sprememba sedanjega reda pomenila konec veseljstva.

Tisk in radio, razne politike, vojaške in ekonomske mogotce, razne ideologe in poklicne zagovornike političnih, verskih in "socijalnih idej," (ki v večini slučajev nimajo nobenega zaupanja v moralno moč idej, katere zastopajo), je objela splošna zmeda in iz sveta, ki je prav za prav svet enostavnega "malega" človeka, ustvarjajo v pravem pomenu besede norišnico, v kateri se sprehajajo do zob oboroženi blazneži.

Zagotavljajo nas, da ni vojne nevarnosti. Pravijo, da ljudstvo Sovjetske zveze ne želi vojne. Tudi pravijo, da ameriško ljudstvo ne želi vojne in da vojne sploh nobeno ljudstvo ne želi. To je vse res. Nobeno ljudstvo ne želi vojne, ker ljudstvo je to, ki bo plačalo vse stroške s svojo krvjo, s svojim trpljenjem, s svojo bedo . . .

Nedavno je sovjetski delegat Andrej Višinski obtožil podžigalce na novo vojno v Zedinjenih državah in njemu je bilo odgovorjeno, da so Zedinjene države prav za prav "miroljubna dežela," in da nimajo namena, da bi hujskale na vojno. Res je, da ameriško ljudstvo ne želi vojne, toda zakaj mora ameriško ljudstvo živeti v stalni senci nove vojne nevarnosti, zakaj mora dan za dnem živeti v ozračju, ki je nabito z "vojno nevarnostjo," zakaj mora dan za dnem poslušati iste besede, ki so bile v rabi za časa druge svetovne vojne?

Ni nobenega dvoma, da se vršijo priprave, ki nikakor ne zanikajo vojnih namenov, ali pa ustvarjajo vtis, da so miroljubne. Strahovita tekma se vrši v oboroževanju. Zadnji dve leti je bilo sklenjenih toliko "obrambnih," toliko vojaških in prijateljskih zvez, kot nikoli poprej v preteklosti. Dobili smo razne Trumanove doktrine in Marshallove načrte, sklenili smo pan-ameriško obrambno zvezo, ustanovili vojaške baze v Kini, na Filipinih, v Grčiji, v Španiji in kot pravijo, je celo severni tečaj vključen v obrambno sfero. Peron je prijatelj in zaveznik, tako je tudi Turčija "prijatelj in zaveznik." Nemčijo je treba obnoviti, oživiti je treba težko industrijo v Porurju, grškim monarhistom je potrebno "svetovati" kakšno "koalicijsko" vlado naj sestavi, italijanskemu premierju de Gasperiju je potrebno svetovati, kako naj resnično koalicijsko vlado razbije in ustanovi vlado ene stranke. S papežom, ki pozivlje na "ideološko in versko" zvezo proti "boljševizmu" ustanovljamo "moralne zveze" in momentalno se nahajamo v borbi, da bi takšno "moralno zvezo" ustanovili tudi z organizacijo Združenih narodov. Skratka živimo v ozračju mrzličnih priprav, katere označamo za "obrambene." Vse to pa je okrašeno s frazami o skrbi za "demokracijo" in za blagodat "ljudskih množic."

Ni dvoma, da so neke sile vneto na delo, da bi pahnile svet v vojno katastrofo. Čemu zanikati obtožbe, da neki Američani svetujejo, naj začnemo takoj metati atomske bombe na Sovjetsko-zvezo, če je to res? Čemu zagovarjati tisti ameriški tisk, ki odprto in jasno pod firmo svobode tiska podžiga na novo vojno in ne dovoliti, da se ga javno razkrinka in označi za podžigalca na novo vojno, kar v resnici je?

Povprečen človek, to se pravi široke plasti ljudstva, ne bi imel razloga, da bi se bal vojne nevarnosti, če bi v tem smislu ne delovale sile, ki to nevarnost ustvarjajo. Povprečen človek želi, da se vse nemotoma razvija naprej brez umetno ustvarjenih zaprek. Želi življenje, ki bi mu nudilo srečo in zadovoljstvo, ki bi ga osvobodilo neprijetne negotovosti in ki bi odstranilo strah pred bodočnostjo, predvsem pa strah pred to umetno ustvarjeno "vojno nevarnostjo."

VTISI Z DOMOBRANSKEGA ZBOROVANJA V CLEVELANDU

John V. Kaučič

Kot znano, se je v sredo 1. oktobra vršilo "javno zborovanje" clevelandskih borcev za "slovenski narod," pod pokroviteljstvom "Katoliške lige," katere zbirajo prispevke za narodne izdajalce—domobranci.

Glavni in edini govornik je bil bivši minister pri zamejni vladi v Londonu, Miha Krek. Gospoda Kreka so (vsaj tako je bilo namignjeno na zborovanju), "prištelali" naravnost iz Rima clevelandski simpatičarji domobranskih izdajalcev, kateri se že dve leti trudijo, da bi oprali madež z njihovih obrazov, ker so se borili skupno z naci-fašisti proti zaveznikom v zadnji vojni.

Predzadnje sredo večer sem se torej podal s par prijatelji v cerkveno dvorano sv. Vida, da vidim in slišim moža, ali kakor se je predstavljal avdienci: "narodnega izdajalca" in "vojnega zločinca," ki vandra po svetu pod lepim imenom "voditelj slovenskega naroda." Ko sem stopil v dvorano, mi je takoj padlo v oči dejstvo, da je bilo med navzočimi dve tretjini naših starih mamic, katerim je politika deveta briga. Prišlo so pa zato, ker je bilo rečeno, da bo Miha Krek mnogo povedal o dogodkih v stari domovini, toda bile so razočarane. Namesto novic iz domovine, so slišale samo hujskanje in sovraštvo. In kako naj bi jim Miha Krek povedal nekaj o domovini, v kateri že sedem let ni bil? Te žganke bi ne mogel rešiti niti Walter Winchell.

Ves Krekov govor ni bil nič drugega, kakor dolga vrsta hujskanja, blatenja, laganja in podžiganja sovražstva med nami in zato tudi ni izzval prav nobenega navdušenja med navzočimi. Samo dvakrat je tlesnilo kakšen ducat rok, ko je slučajno omenjal Zedinjene države, svobodo in demokracijo. Ljudje so bili do skrajnosti apatični in poparjeni. Čuditi temu se ni prav nič, ker je taku nesramno blati—in to v cerkveni dvorani, kjer bi ne smelo biti prostora za takšne politične izbruhe—njihove očete in matere, brate in sestre! Gospod Krek bi bil moral vedeti, da je bilo med navzočimi tudi nekaj takšnih, katerim so izdajalski domobranci, to je tisti "narodni borci," katere je prišel zagovarjati v Ameriko, pobili njihove očete, matere, brate in sestre pri Sv. Urhu in v mnogih drugih naci-domobranskih klavnicah širom nesrečne Slovenije.

Celotnega Krekovega govora ne mislim razlagati, ker ni povedal prav nič novega. Ponavljal je samo to, kar A. D. že dve leti trobi v svojih kolonah, hoteč oprati pred svetovno javnostjo vlogo izdajalskih domobrancev in takšnih "narodnih voditeljev," kakor je Miha Krek. Poročevalec A. D. pravi, da je Krek govoril "polni obširni dvorani," ampak oceniti približnega števila navzočih si ni upal. Zgodilo se je isto, kakor se je pred nedavnim na nekem "pikniku," kjer so pričakovali tisoče ljudi, pa jih je prišlo le okrog 300. Po moji sodbi je bilo navzočih kakih 300 do 400 ljudi v dvorani, lahko pa tudi rečem, da je bilo med temi najmanj 100 takšnih, ker sem jih sam videl, ki ne simpatizirajo z njimi in ki so prišli zato, da vidijo "voditelja slovenskega naroda."

Poročilo v četrtkovi izdaji A. D. je v mnogih ozirih netočno in precej "omehčano," kajti iz njega so izpuščene vse robate in kosmate točke Krekovega govora in so se celo A. D. zdale kot neprimerne za tisk. Med drugim je poročevalec A. D. "pozabil" omeniti tudi tisti del Krekovega govora, kjer se je slednji dotaknil Trumanove "doktrine" in javno hujskal Združene države

na intervencijo na Balkanu, glasno poudarjajoč, da imajo "edino Zedinjene države v rokah tisto ogromno moč (menim, da je mislil na atomsko bombo), s katero lahko zaustavijo komunistični val v Evropi in po ostalem svetu . . . Evropski narodi, prav posebno pa Slovenci, 'komaj' čakajo, da bi ljubi Bog dal, da bi kaj kmalu zabliskale bele zvezde ameriške zastave nad celotno Evropo in da se je to že v praksi začelo izvajati potom Trumanove doktrine, ne samo v Grčiji, ampak tudi drugod po svetu . . ."

Prvi del zgoraj citiranega stavka je poročevalec A. D. izpustil, priobčil je samo drugi stavek.

Imam par vprašanj na g. Kreka in upam, da bo toliko gentelman, da nam pojasni nekatere točke njegovega govora, katerih mi pri najboljši volji ne moremo razumeti.

Vi pravite, g. Krek, da ste " . . . zastopali Slovence v tisti vladi, ki so jo priznali Združeni zavezniki kot legalno vlado že takrat, ko sta komunist Molotov in nacist Ribbentrop sklepala prijateljske zveze med seboj . . ."

Iz tega Vašega stavka se zrcali nejasnost, ali bolje rečeno: zavajalnost javnosti. Če se ne varam, je bila tista nenapadalna (ne "prijateljska," kakor Vi pravite), pogodba podpisana leta 1939. Na to Vam odgovorjam: takrat, ko je bila podpisana nenapadalna pogodba med Nemčijo in Sovjetsko zvezo, takoj zvanih "Združenih zaveznikov" (United Allies) še ni bilo, bila pa je tista famozna "Velika antanta" in pa Liga narodov, pod okriljem katerih so se zapadni imperijalisti pripravljali celih 20 let za "združen napad" na Sovjetsko zvezo!

Dalje: tisti Vaši slavni "Združeni zavezniki," pri katerih ste Vi zastopali Slovence, so podali na krožniku Hitlerju Českoslovaško v Monakovem, pozneje pa eno leto sedeli v Maginotovih utrdbah in preganjali dolgečas, ko so Hitlerjeve kohorte rušile v prah od vseh izdano Poljsko. Napovedali so vojno Hitlerju, ampak izstrelili niso niti ene patrone v obrambo Poljske, dokler Hitler ni udaril po samih tistih Vaših "Združenih zaveznikih" (Antanti), ki so postavili Hitlerja na noge, ga oborožili in mu pokazali pot proti Vzhodu! In šele takrat, ko je Hitler udaril po "Antanti," so se organizirali res pravi Združeni zavezniki, ki se pa niso borili proti slovenskim komunistom, niti ne ruskim boljševikom, ampak so se borili proti naci-fašistom in proti raznim domobranskim sodergam.

Po zmagi nad naci-fašisti-domobranci, se je na žalost spet prebudila stara Antanta, ki je prišla za delo tam, kjer je prenehala leta 1941.

Torej, če ste Vi zastopali Slovence v vladi med leti 1939-1941, kakor sami pravite, potem ste bili član tiste jugoslovanske vlade, ki je prodala svoje narode najprej nemškimi bankirjem in industrijem, kasneje pa še sama sebe Hitlerju!

Zdaj pa k najbolj važni točki Vašega govora. Vi ste rekli: "Naši komunisti bi se zastoj trudili za svoj krvavi namen, če bi bili navezani na svoje lastne moči . . . Povsod: v Sloveniji, na Hrvaškem in v Srbiji so bile komunistične bande tepene, kadar koli so se vpuštile v borbo z narodnimi (niste imeli junaštva reči z domobranskimi) močmi. To je treba pibiti za bodočnost . . ."

(Naj tukaj dostavim, da ste se tekom celega Vašega govora skrbno izogibali imena "domobranci," niti enkrat jih niste

imenovali z njihovim "oficielnim" imenom. Zakaj? Ali se zdaj srāmujete Vaših "narodnih borcev" za slovenski narod?)

Seveda, stvar o partizanstvu in o domobranstvu, je popolnoma drugačna in drugačna je tudi slika bratomorne borbe med seboj, kakor jo Vi slikate. Resnica je ta-le: kadar so bili tepeni partizani, nikakor niso bili tepeni radi domobranskega junaštva, ampak so bili tepeni zato, ker so imeli domobranci za seboj vso ogromno nacistično vojno mašinerijo, partizani pa samo narodno zavest in gole gozdove. Kadar so bili pa tepeni izdajalski domobranci, in to se ni zgodilo samo enkrat, so se pa zatekali v bližnja mesta pod obrambo nacističnih bajonetov, kjer jim partizani seveda niso mogli do živoga.

Večkrat tekom svojega govora ste poudarjali, da je bilo partizanov samo "mala peščica." Če je to res, kako je to, da jih potem domobranske soderge vso nacistično vojno mašinerijo celih štiri leta ni mogla uničiti?!

Zgodilo se je ravno nasprotno: partizani so uničili domobranci. Bog jim daj nebeško kraljestvo!

Naši ameriški sinovi, fantje in moške, so se borili proti tistim naci-fašistom, v družbi katerih so Vaši pajdaši pobijali doma Slovence, to je tiste Slovence, ki so se borili skupno z ameriško armado.

Vedite, g. Krek, da je bilo navzočih v dvorani tudi nekaj takih, kateri so izgubili svoje sinove v borbi proti naci-fašistom-domobrancem in jaz sem bil sam eden med njimi.

Danes je z dokumenti dokazano, da sta imela Hitler in Mussolini podrobno izdelan načrt za totalno uničenje slovenskega naroda. Ta načrt sta začela izvajati že leta 1942, ko sta dala pobiti na tisoče Slovencev, ostale pa poglala v koncentracijska taborišča v Nemčijo, Italijo in na Poljsko. Hitler je dal izseliti cele okraje na Dolenjskem in Štajerskem. Vam, kot vladnemu zastopniku Slovencev, bi moralo biti to znano. Zato Vas vprašam kot inteligenta z višjo izobrazbo: kaj je bilo važnejše takrat, ko so naci-fašistične kohorte vdrle v Slovenijo in ko se je šlo Slovincem za biti ali ne biti—borba proti nacistom, ki so vnaprej napovedali smrt slovenskega narodu, ali borba proti "mali peščici" komunistov, ki so se postavili v bran nacističnim in fašističnim vsiljivcem?

Kaj in kako se je zgodilo, to že davno vsi vemo, in če nam Vi odgovorite ali ne. Vi in Vaši misliljeniki ste se takrat odločili za borbo proti "komunizmu," katerega pa takrat v Sloveniji sploh ni bilo ali pa prav malo. Vaša politična skupina se je pridružila naci-fašistom še mnogo prej, predno so slednji vdrli v Slovenijo. Danes je zagovarjati tem, da se je zato pridružil naci-fašistom, da se je lahko boril proti "brezbožnemu komunizmu." To Vam prav radi verjamemo.

Tudi nacisti so se borili proti "brezbožnemu komunizmu." Amerika, Sovjetska zveza, Anglija, Jugoslavija, Poljska: in mnoge druge države, so se pa borile proti naci-fašistom-domobrancem. Torej je bilo ravno nasprotno!

Pred par meseci smo imeli priliko videti kino-slike, katere so posneli domobranski veljaki pri raznih naci-domobranskih paradah v Ljubljani. Med drugim smo videli tudi domobranske razbojniške vojne edince v bratskem objemu z naci-fašisti v Ljubljanskem stadionu. Videli smo, kako močno sta se šopirila med nacističnimi veljaki general Rupnik in škof Rožman. Videli in slišali smo domobranskega govornika na govorniškem tribunu, ko je glasno kričal v vrsti stoječim domobranskim četam: " . . . mi se bomo borili skupno z velikim nemškim narodom do končne zmage in osvobo-

ditve izpod anglo-ameriškega imperializma . . ." zažad so pa sedeli nacistični poglavarji z generalom Rosenerjem, poleg njih pa vsa domača domobranska svojat z Rupnikom in škofom Rožmanom! Vprašam Vas, g. Krek: ali tudi te slike lažejo?

Končno naj se dotaknem še zadnje točke Vašega govora, to je, o pobeglih kriminalcih "beguncih." Vi ste rekli: " . . . Ena izmed najtežjih posledic tega stanja ob koncu vojne so begunci, izgnanci in razseljenci . . . Zapustili so svoja ognjišča (reči in beri: stotera pogorišča), ker so vedeli, da jih pod komunistično tiranijo čaka gotova smrt ali vsaj ječa . . . Zapadni zavezniki jih niso sprejeli kot svoje prijatelje in zaveznike (kakor, ker so pobijali njihove sinove in med njimi je bil tudi moj), ampak so jih sprejeli kot nepotrebno zlo."

Potem ste kritizirali Churchill, angleške in ameriške vojne oblasti, ker so tisto "zlo," to je 12 tisoč kriminalcev vrnili jugoslovanski vladi, da prejmejo plačilo za svoje izdajalsko delo, za kolaboriranje z naci-fašisti, za umorstva in požiganja slovenskih mest in vasi. Zapadni zavezniki so dobro vedeli, s kom imajo opravka in to tisto "zlo sodergo," katere Vi imenujete "narodni borci," vrnili tje, kamor je spadala. Njihova zvestost so bila strašna, zato je bil tudi njihov konec strašen!

K zaključku naj dodam še to-le: ko je Krek končal svoj govor, je vprašal navzoče, če ima kdo kakšno vprašanje, da je pripravljen odgovoriti in pojasniti. Bilo je stavljenih samo dve vprašanji. Prvo vprašanje je bilo stavljeno iz njihovega tabora. Vprašanje je bilo: "Dohtar, ali so bili partizani vse prostovoljci."

Krek je odgovoril. "Ne, niso bili vsi. Ogromno večino so prisilili z orožjem, da so se jim pridružili. Če se pa niso marali, so jih pobili, pa ne samo nje, ampak tudi njihove družine."

Nato je g. Krek vprašal: "Ali ima še kdo kakšno vprašanje?"

Dolgo časa se ni nikdo oglašil. Končno je neki rojak dvignil roko in vprašal, če sme govoriti. Krek mu je dovolil, da sme. Rojak je vstal, toda namesto, da bi bil stavlil vprašanje, je prijel Kreka za ušesa, da zakaj je prišel sem delat zdravo, da njegov govor ni bil nič drugega kot navadno hujskanje za še večje sovraštvo med nami kot je. Toda končati ni uspel.

Neki bivši orjunaš, ki se je dolgo časa predstavljal po St. Clairju kot bivši "bančni uradnik," dočim je v resnici bil samo navaden "mežnar," je skočil naprej ter začel tuliti kot pobesneli lev: " . . . gospod dohtar . . . gospod dohtar . . . To je Sansovec, komunist . . . to je tisti, ki je že dva tisoč dolarjev dal za SANSa" itd.

Ta uboga para se je tako zalekala v govoru, da mu je zmanjkalo sape, obstal je kakor okamenel z odprtimi usti eno minuto in pol, prišel je k sebi šele, ko ga je neki njegov kolega prijel za rame in ga potegnil nazaj. Radi gori omenjene zmešnjave g. Krek sploh ni odgovoril, ali je pa namenoma "pozabil," ker sploh ni imel kaj odgovoriti.

"Ali ima še kdo kakšno vprašanje?" je ponovno vprašal Krek.

Vstal je zopet isti rojak, bil je to naš poznani Mr. Lustrik, ki je dejal: "Obtožili so me tukaj za komunista. Jaz nisem noben komunist. Nisem katoličan, sem pa kristjan in . . . in . . ." toda zopet mu niso dali končati. Krek je na to nekaj odgovarjal, ali slišal nisem, kaj je govoril, ker je bilo preveč šuma.

Nato je skočil na noge zopet Mr. Lustrik ter je vprašal Kreka: "Vi tukaj udrihate po jugoslovanski vladi in da ni zanič. Vprašam Vas: ali imate vi kakšen boljši program, in če ga imate, povejte nam, kakšen je!" Krek je hotel odgovoriti, toda

zgodilo se je nekaj drugega. Gospod "Fronc," ki so stali ves čas poleg govorniškega odra, so stopili na oder, odrinili Kreka na stran, ga posadili na stol, potem pa stopili pred mikrofoni in so rekli: "Na to vprašanje bom pa odgovoril jaz!"

Videlo se je, da je bil Krek naravnost užaljen radi "Froncovega" nastopa. Kajti to je izgledalo tako, kot da Krek ni sposoben odgovoriti na stavljeno vprašanje. Gospod "Fronc" so potem začeli pripovedovati o svojem programu, da so se borili in se bodo borili toliko časa, dokler ne bo v Jugoslaviji takšna vlada, kakor je v Ameriki . . . Svoj govor je zaključil z besedami:

"Mi se borimo za takšno demokracijo in svobodo, kakor jo imamo tukaj v Ameriki . . ." (Zopet nekoliko aplavza).

Zadnje besedo pa je imel zopet bivši orjunaš, ki je začel kričati čez komuniste, partizane in SANSovce, da so vsi skupaj sami kriminalci. Toda pametni ljudje so ga ustavili in mu niso dali več govoriti. Ta uboga orjunaška zga, katere je čez dva dni po svojem prihodu v Ameriko kandidirala pri raznih društvih za "finančnega ministra," naj opere najprej svojo umazano dušo, predno si še kdaj upa zmerjati poštene ljudi s "kriminalci!" On danes zagovarja domobranske razbojnike, kateri so mu, če se ne motim, ubili dva brata v stari domovini.

Gospodu "Froncu" pa to-le: Danes se strašno potegujete za demokracijo in svobodo. Kje pa ste bili pred vojno? Ali ste spali? Bili ste v Jugoslaviji, toda tam Vam je bila demokracija in svoboda deveta briga! Klanjali ste kralju Aleksandru in držali ljudstvo v temi. Vaš "kolega," minister Korošec je pa pošiljal vojaštvo nad lačne in raztrgane delavske mase. Če bi si Vi toliko prizadejali za demokracijo in svobodo v stari Jugoslaviji, kakor si tukaj, potem bi bile razmere v Sloveniji med vojno vse drugačne, kakor pa so na žalost bile in o domobrancih bi danes nič ne vedeli. Ker pa ste Vi vedno tam, kjer ni nas, in mi vedno tam, kjer ni Vas, so se pa rodili domobranci, ki so nam vsem skupaj v nadlego in sramoto.

Končam s g. Krekovimi besedami: "To moramo pibiti za bodočnost," da se kaj takega ne bo več zgodilo med Slovenci!

DISKUSIJE GLEDE ITALJANSKIH KOLONIJ

LONDON, 6. oktobra—Zastopniki zunanjih ministrov štirih velikih sil so danes soglasno sklenili, da bodo zasliali Italijo, Abesinijo in Egipt v zvezi z italijanskimi kolonijami. Sklenjeno je bilo tudi, da se v vsako kolonijo (Eritrejo, italijansko Somalijo, Libijo, vključno Tripolitanijo in Kirenaiko) pošlje posebno komisijo. Do nesloglasja je prišlo glede ostalih držav, ki nimajo teritorialnih zahtev, toda želijo biti zaslisane, predno bo usoda italijanskih kolonij započeta.

CILEANSKA VLADA ZAPIRA STAVKARJE

SANTIAGO, 6. oktobra—Cileanska vlada je aretirala 30 oseb, katere je označila, da so "komunisti" pod pretezo, da so organizirali stavko 18,000 premogarjev v cilju, "da zadušijo nacionalno ekonomijo."

Do aretacije je prišlo, ko je vlada ukazala vojaškim letalom, naj prepredo čete in vojno brodogojve v zoni Concepciona. Admiral Alfredo Hoffman, guverner zone, pa je bil pooblaščen, da lahko najame nove premogarje.

Vladna izjava pravi, da bodo aretirani "agitatorji," med njimi tudi bivši komunistični guverner, poslani na južni del Čilea.

Navzlic vladnemu ukazu, se delavci niso vrnili na delo.

Razprava pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani proti vohunski skupini: Nagode, Snoj, Furlan

Furlanova taktika je bila v skladu s taktiko Churchilla

Tožilec: "Ali je pri nas možno, prijavitelji vzpostavitev stranke?" Snoj: "To je možno."

Tožilec: "Iz česa veste, da je to možno? Veste to tudi iz dejstev?"

Snoj: "Vem, da je nekaj strank pripravljenih."

Tožilec: "Ste vi poročali o sestanku z dr. Jovanovičem in Jančičem?" Snoj: "Ali je bil on obveščen o tem?"

Snoj: "Jaz sem se z njim razgovarjal."

Tožilec: "Ali ste vi dobili 'ustavo' od Ljuba Sirca, ki je bila poslana iz inozemstva?"

Snoj: "Njegove pripombe k tej 'ustavi'."

Tožilec: "Obtoženi Snoj, vi ste bili član Osvobodilne fronte. Na kateri listi ste bili izvoljeni za narodnega poslance?"

Snoj: "Na listi Osvobodilne fronte."

Tožilec: "Kakšna je bila vaša dolžnost takrat, ko ste delali stvari, ki smo jih pravkar naštevati in ki vam jih očita obtožnica?"

Snoj: "Da bi to prijavil."

Tožilec: "Ali je tako delovanje združljivo s članstvom Osvobodilne fronte, ali je to združljivo z narodnim poslanstvom?"

Snoj: "Ne. In zato sem izjavil, da sem deloma kriv."

Tožilec: "Obtoženi Snoj, vi dobro veste, kakšne naloge stojte danes pred slovenskim narodom. Vi dobro veste, kako stojimo v obnovi, vi dobro veste, da to obnovo dokončujemo, vi dobro veste, kakšni pogoji so bili ustvarjeni za razvoj narodnega gospodarstva, za dvig kulturne ravni našega naroda itd. Vi dobro veste za petletni plan. Ali veste za vse te stvari?"

Snoj: "Vem."

Tožilec: "Kaj se vam zdi, kaj je potrebno narodu takrat, ko gre za izvršitev takih nalog, kot je izvršitev našega petletnega plana? Kaj je narodu takrat potrebno?"

Snoj: "Da je složen."

Tožilec: "Da je složen, da je enoten, da se enotno bori proti vsem preprekam, ki ovirajo izvršitev nalog, ki se pred njega postavljajo."

Snoj: "Da."

Tožilec: "Kakšen je vaš odnos do te stvari, nam pove citat, ki ga je napisal takoj po vašem razgovoru s obtoženecem Nagode, in v katerem poveste: 'v dveh letih bomo pod pritiskom zapada vrgli komunistični režim.' To so vaše besede, ki jih je obtoženi Nagode napisal v svoj dnevnik in ki bodo prebrane v dokaznem postopanju."

Predsednik: "Kaj pravite vi na to?"

Snoj: "Ne spominjam se, da bi tako rekel. Ne trdim, da nisem ničesar smiselno tako govoril, ampak tako gotovo ne."

Predsednik: "V kakšne namene se je nameravala ustvariti zveza s Kuharjem?"

Snoj: "Da bi se mu poslal kak članek, kaka snov za časopise. Tako sem to takrat razumel."

Predsednik: "Zakaj pa naj bi se ta zveza vzdrževala na ilegalni način?"

Snoj: "Zaradi tega, ker bi bili to članki, ki ne bi bili naklonjeni režimu."

Predsednik: "Ali je po vašem mnenju in vtisu vedel obtoženi Boris Furlan za obstoj Nagodetove skupine?"

Snoj: "Gotovo je vedel za Nagodetovo skupino."

Predsednik: "Kakšni pa naj bi bili odgovori na tista vprašanja, ki ste jih prejeli od Furlana? Ali bi bili v skladu s ljudsko oblastjo, ali pa bi bili naperjeni proti ljudski oblasti?"

Snoj: "Že iz vsebine teh vpra-

šanj izhaja, da bi morali biti nasprotni."

Predsednik: "Ali ste dobivali vtis, da je Furlan delal nekako po direktivah in v interesu nekoga tujega predstavnika v Ljubljani?"

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Snoj: "Te stvari sem precej določeno karakteriziral, kako se je ta vtis pri meni stopnjeval z ozirom na posamezne stvari."

Pomožni tožilec: "Dr. Furlan. Kakšna pa je bila ta knjiga?"

Snoj: "Priznam, da je nisem vse prebral iz razloga, ker mi ni ugajala. To je knjiga, ki jo je napisal Anglež, in ki primerja Sovjetsko zvezo z nekako farmo."

Pomožni tožilec: "Živalska farma, že naslov sam pove."

Snoj: "Da."

Pomožni tožilec: "Od koga ste vi dobili Titov življenjepis?"

Snoj: "To je bilo v World Press Review. To mi je dal dr. Furlan."

Pomožni tožilec: "Karakterizirate ta Titov življenjepis."

Snoj: "To je zelo oster napad — ne vem, če je dovolj samo napad — to je blatenje maršala Tita."

Pomožni tožilec: "Ali je blatenje maršala Tita blatenje naše ljudske oblasti?"

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

Snoj: "Da."

jo Osvobodilna fronta zastopa?"

Snoj: "Jaz sem samo nekajkrat govoril na zborovanjih, drugače pa nisem v tej stvari delal, zlasti ne v poslednjih časih."

Pomožni tožilec: "Ali ste vi z Nagodetom kaj govorili o Osvobodilni fronti v zvezi z volitvami?"

Snoj: "V zvezi z volitvami za slovenski parlament smo govorili in je bil nekaj časa tudi razgovor o tem, da bi se na določene mestih postavili kandidati."

Pomožni tožilec: "Ali vam je dal Nagode kakšno nalogo, ki jo morate izvršiti?"

Snoj (Molči in premišlja): "Vem, da sva govorila o volitvah, o možnosti, da bi se na posameznih krajih kandidiralo."

Pomožni tožilec: "Vidva z Nagodetom sta se dogovorila in Nagode vam je postavil rok, do tega dne boste vi potegnili gotovo skupino iz Osvobodilne fronte in tako razvili enoten nastop."

Snoj: "To ni bilo v zvezi z volitvami v skupščino Ljudske republike Slovenije, ampak že leta 194."

Pomožni tožilec: "Kakšne naloge ste prejeli od obtoženega Nagodeta?"

Snoj: "Nisem bil v odvisnem položaju, da bi sprejemal naloge od Nagodeta."

Tožilec: "Obtoženi Snoj, vi ste jasno povedali, da ste hoteli razbiti enotnost Osvobodilne fronte s tem, da bi en del članov Osvobodilne fronte potegnili na svojo stran. Ali veste, kaj se to pravi? Ali veste, na kakšnih pozicijah se danes lahko snuje opozicija? Ali smatrate, da je Osvobodilna fronta možna v takšni obliki, kakor ste jo vi predstavili? Ali veste, kaj pomeni razbiti enotnost Osvobodilne fronte? Kakšen je vaš program? Kaj ste vi dali programatičnega za svoje delo? Povejte, kakšen je bil vaš program? Niti ene programske točke ne vsebuje niti vaše delo, niti delo vseh soobtoženih, razen 'ustave', ki je prišla iz Avstrije. Edina točka je ta točka. Celotna vaša skupina, ki sedi danes na zatožni klopi, ni imela niti ene točke programa, da bi jo lahko smatrali kot samostojno skupino. Tiste stranke, ki imajo svoj program, danes v Jugoslaviji delajo. Vaš namen pa ni bil organiziranje stranke. Vaš namen je bil, kakor se jasno vidi, razbiti Osvobodilno fronto, ne razbiti je kot politik, ampak kot zaveznik špijanske tolpe Nagodeta. To je bil vaš program."

S tem je bilo zasliševanje obtoženega Snoja in javna četrtkovna razprava prekinjena. Nadaljevala se je ob 11. uri, in sicer tajni del razprave o 6. točki obtožnice.

Danes zjutraj je sodišče preslo k dokaznemu postopanju. (Dalje prihodnjik)

Yukon, Pa. — Marija Štih se nahaja v bolnišnici Mercy v podvreči operaciji.

Dela za moške

TEKOM ČASA,
ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.

vogel E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.

Urad je odprto od 9.30 zj. do 8. zv.

Tel.: EN 5013

WOOD and STEEL

DIE MAKERS

TUDI

JIG BUILDERS

(Samo dnevni šift)

Priglasijo se naj samo izurjeni delavci

Personnel poslovodja

The Flxible Company

Loudonville, Ohio

VAJENCI

ZA BARVANJE

se sprejmejo na delo

Poizve se na

960 EAST 185th St.

Surface Grinder

Popolnoma izurjen na Form, Tool in Gauge delu. Mora biti vešč v računstvu, ter imeti popolno zalogo orodja. Visoka plača od ure. — Stalno delo z nadurnim delom.

Machine Tooling Inc.

2630 St. Clair Ave.

VAJENCI

ZA BARVANJE

se sprejmejo na delo

Poizve se na

960 EAST 185th St.

Surface Grinder

Popolnoma izurjen na Form, Tool in Gauge delu. Mora biti vešč v računstvu, ter imeti popolno zalogo orodja. Visoka plača od ure. — Stalno delo z nadurnim delom.

Machine Tooling Inc.

2630 St. Clair Ave.

VAJENCI

ZA BARVANJE

VSI "NEZANESLJIVI"

URADNIKI SE ODPUSTE

WASHINGTON, 7. oktobra—

Državni oddelek je danes naznačil nove mere, ki bodo podvzete, da bi mogli tuji špijoni dobiti v roke državne tajnosti. V ta namen bodo vsi uradniki oddelka, o katerih bi obstojal najmanjši sum, da niso zanesljivi ali da bi mogli nevede postati žrtev tujih špijonov, odslovljeni.

Obenem se je naznanilo, da je bila umaknjena vsaka nadaljna akcija proti 40 uradnikom, ki so bili

KOLIKO JE URA?

(Povesti o času)

M. ILJIN

Nekaj o zajcih

Prva ura je bila v primeru z našo sedanjo silno preprosto in grobo izdelana, in zato je kazala hudo netočnost. Imela je samo en kazalec, tistega za ure. Zato pa je urar Heinrich moral stanovati v stolpu, da je imel svojo uro vedno pred seboj in jo upravljal. Številke na kazalu so šle od 1 do 24, ne pa samo do 12, kakor je pri nas navada. Ob enih je bilo takrat po zahodu sonca, ob 24 pa z zahodom sonca dan na to.

V starih časih se 24 ur trajajoča doba (noč in dan) namreč, ni začela s polnočjo kakor danes, temveč z zahodom sonca.

Potem so začeli deliti kazalo, da so zarisali številke od 1 do 12 dvakrat, za ponoči in podnevi. Čez nekaj časa pa so že delali ure z našo delitvijo.

Zanimivo je, da so sedaj zopet začeli šteti ure od 1 do 24. Na železnica je že dolgo tako. Res pa je, da občinstvo še zmerom raje pravi "ob pol enih ponoči" kakor pa "ob nič trideset," ali pa "ob enajstih zvečer" namesto "ob triindvajsetih."

Sala Velikega Toma

Stenska ura, ki jo imam v sobi, včasih rada ponagaja. Danes je, na primer, polodne bila namesto 12 kar 14.

Če se to pripeti naši, tako umetno napravljeni uri, kaj bi šele rekli uram, ki so služile našim prednikom?

Podobno si je bil izmislil Veliki Tom, ki je bil nekoč pozabil, da vendar ni Mali Tom.

Res pa je, da so Tomove muhe rešile življenje človeku.

To je bilo tako. Pred kraljevskim dvorcem v Londonu je stala straža. Oprt na musketo je vokal mislil, kako je noč hladna in meglena, in da zmena še ne pride tako kmalu. Zdajci se mu je zazdelo, da sliši pritažene glasove. Vzdignil je glavo in prisluhnil ter pazljivo zastrel v temo.

Ulice takrat še niso bile razsvetljene kakor so danes, in zato je bilo kaj zagledati. Stražnik je storil nekoliko korakov od dvorca, a šum se ni ponovil. Tisti trenutek pa se je začelo bitje ure na westminsterskem stolpu.

Veliki Tom je bil našemu mušketirju prijatelj. Udarci zvona so mu krajšali čas, ki se je vlekel obupno počasi. Stražnik je

začel šteti in je k njim pritrkal z mušketinim kopitom.

Takrat je bil Veliki Tom objestno dobre volje in je k 12. udaru dodal še 13.

Dan po tistem so pa stražnika zaprli. Pokazalo se je, da je prej opolnoči iz kraljičin sob izginil dragocen nakit.

Našega znanca so obdolžili, da je na straži spal in da zato ni slišal tatov, kako so s ceste vlomili v dvorec.

Revežu bi se slabo godilo, če bi se mu ne bi posrečilo dokazati, da opolnoči ni spal. Ravno prav se je spomnil, da je ura sinoči udarila 13 krat namesto 12 krat.

Poslali so po urarja, ki je živel na westminsterskem stolpu. Potrdil je, da je ura opolnoči res odbila 13. Proti temu dokazu ni bilo mogoče nič več, in mušketirja so oprostili.

Tako je Veliki Tom rešil tovariša.

Čudna ura

V stari Moskvi so tudi imeli takega Toma, uro na Spasskem (ali Odršenikovem) stolpu v Kremlju.

Ta ura je bil prav poseben izdelek.

Navadno se pri uri obrača kazalec, a kazalo se ne giblje. Tu pa je ravno narobe, kazalo se je primikalo, in kazalec je bil tarden. Kazalec sam pa je tudi bil čudna reč. Imel je podobno malega sonca z žarki, ki je bilo pritrjeno na steni nad kazalom.

In ne samo to: na kazalu je bilo označenih ne 12 ur, temveč celih 17.

Kako neki so Moskovčani šteli čas po tako čudni uri?

Odgovor smo našli v zapiskih potnikov. Kaj pišejo o tem Meyerberg? On pravi:

"... kaže dnevne ure od sončnega vzhoda do sončnega zahoda ... Rusi namreč delijo dobo noči in dneva na 24 ur, a ure štejejo po prisotnosti ali odsotnosti sonca, tako da ob sončnem vzhodu bije ena in potem lepo naprej do zahoda sonca. Potem začnejo šteti od prve nočne ure in štejejo skozi do časa ko nastaja dan ... Ko so dnevi najdaljši, kaže ura in tudi bije do 17, in takrat traja noč sedem ur."

Štetje časa je bilo takrat res zmešano. Ni čudno, da so morali vedno paziti na uro. Ko ga je imel urar, ki je prebival v stolpu,

nekoliko pod kapo, je tudi ura zbežljala, da je motila obrtnike, trgovce in uradnike pri delu.

Ponoči, ko je bila na Spasskem stolpu ura, je vselej nastal po vsem mestu direndaj.

"V vsaki ulici," piše Meyerberg, "so postavljeni stražniki, ki slednjo noč, ko zaslišijo biti uro, začnejo po tolikokrat klatiti po odtočnih žlebovih ali deskah, kolikokrat je bila ura. Ta hrup bi imeli povedati okoli potikačom se nepridipravom, da straža bdi in čuje."

Kaj je s staro uro na Spasskem stolpu, se ne ve. V 18. stoletju je bila na stolpu že druga; pravi, da jo je naročil Peter iz Holandije.

Velikani in pritlikavci

Ste se že zanimali za to, da reči rastejo? Pred 200 leti je bila hiša na tri nadstropja redkost, sedaj pa stojijo v Ameriki hiše na sto nadstropij in več. Prvi parnik je bil pritlikavec, če ga primerjamo s sedanjimi ocean-skimi velikani. Takih primerov najdete, kolikor se vam zazdi.

Z uro je pa narobe. Prve mehanične ure so bile ogromne stolpne ure, da so bile uteži na stote težke.

Mnogo let je minilo, preden so se ure zmanjšale do razmerstenske in žepne ure.

(Dalje v torek)

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Lorain, O. — Dne 19. septembra je po dolgi bolezni umrla Rose Rupnik, stara 65 let, doma iz Štjaka pri Vipavi, v Ameriki 40 let. Tukaj zapuščala moža, tri sinove in dve hčeri.

Arma, Kans. — Po kratki bolezni je umrla Agnes Lolanc, stara 70 let, članica SNPJ, v Ameriki okrog 40 let, ves čas v Kansasu. Doma je bila iz Zupce, fara Dobove pod Kumom. Zapuščala moža, pet sinov in dve hčeri.

St. Michael, Pa. — John Nado je prejel žalostno vest iz svoje rodne vasi Ješevca pri Trebelnem, Dolenjsko, da je 5. junija zadela velika nesreča družino njegovega brata. Pogorela je vsa domačija, kakor tudi trem drugim kmetom, brat pa je 25. junija umrl. V Ameriki zapuščala dva brata, poleg Johna tudi Franka v Nanti Glóvu, Pa., v Argentini pa si Pittsburghu, kjer se je morala na.

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

sikne Martin skozi zobe. Skočil proti njej, jo zgrabi v blaznem ljubosumnju, stisne za vrat in jo zadavi.

Tako se konča ta drama polna ljubezni in intrig, ki ji je podlaga pohlepnost po denarju in alkohol. To dramo bi moral videti vsak, komur je zibelka tekla v romantični Sloveniji. Lepe drame so v naši naselbini postale jako redke. Zato vas prijazno vabimo, da nas posetite. Igralci vam zagotavljajo par ur duševnega razvedrila.

Slovenci smo pevci. Brez slovenskih pesmi ne bi bil program popoln. Zbor "Slovan" je že vsakokrat pri svojih nastopih ponel melodijo slovenskih pesmi prav do viška in gotovo bo tudi v nedeljo presenetil vse prisotne. Zvečer ob pol osmih pa se prične ples, za katerega bo igral Louis Strudel orkester.

Za podružnico:

Ivanka Punčoh

Sokolice vas vabijo!

Cleveland, O. — Sokolice vas vabijo v soboto 11. oktobra ob 8. uri zvečer v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. Ne samo na ples, ampak da tudi vidite, kako krasen je ta naš, vaš in njihov dom.

Pohvale se slišijo, da še nikdar ni bil tako očarljiv in vabljiv.

Trgovine naprodaj

NAPRODAJ JE AUTO BODY SHOP IN GARAZA popolnoma opremljena za popravila avtov. Ustanovljena pred 25 leti. Na razpolago je dober "lease". West Twenty-Fifth St. Auto Body & Repair Shop. 3612 W. 25 St. FL 1606 MR. KRAUSE

RESTAVRACIJA z licenco za pivo in vino, se prodaja. Dober promet in se nahaja na Waterloo Rd. Nizka najemnina. KE 0288

Avti naprodaj

1941 CADILLAC Sedan; radio, grelec; dobri tajeji; zelo dober nakup po tej nizki ceni.

\$1,595 McDERMOTT'S 6535 CARNEGIE — HE 6380

1946 Mercury

Sedan s 4 vrati; originalni maroon fini; radio, grelec; je bil zelo malo vožen po enem pazljivemu lastniku.

\$1,895 McDermott's 6535 Carnegie — HE 6380

Nobena potreba za

IHTENJE in SOLZE DAJTE, DA VAM PRODAMO VAŠ AVTO na LAHAK NAČIN po VAŠI CENI

POMNITE — Vi nimate nikakršnih zamožnih zapletljajev. Vi si pridržite lastninsko listino, dokler ni vaš avto prodan po vaši ceni.

Vi nam plačate SAMO \$15.00 provizije, potem, ko je avto prodan.

Prav nobenih sitnosti ni pri temu, nobenih skritih pasti ali klavzul.

BLAUSHILD MOTORS Chrysler-Plymouth 15311 KINSMAN WA 3800

Ni ta dom, dom raznih bavbarov, to je dom zgrajen ne na skali, ampak na žuljih kulturnih delavcev. Barve so okusne kot jesensko listje v naravi. Iz tega stena pred odrom vas prisrčno in smehljajoče pozdravlja pristno slovensko dekle (kaj ima v jersbasi, pridite pogledat).

Fantje, možje in strici si pa lahko obujate spomine pod oknom nekdanje izvoljenke. Zadnjo soboto 4. oktobra pri "Svovodomiselnih" smo videli precej starejših ljudi in nobeden se ni kremžil pri odhodu.

Ja-ja, še bi blo, ko bi bla naša

Posluga

ODDAJTE VAŠE NAROČILO SEDAJO CEV IN DIMNIK SČIŠČEN PO "VACUUMU" \$4 do \$6 National Heating Co. Postrežba širom mesta FA 6516

PRENOVIMO—POPRAVIMO FORNEZE Novi fornezi na premog, olje, plin, goriko vodo ali paro. Reseting \$15—čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat.

Chester Heating Co. 1193 Addison Rd.—EN 0487 Govorimo slovensko

Zemljišča

ZA 2 DRUŽINI hiša angleškega tipa na Lorain Ave. 5 sob. "tile" kopalnica; velika soba na 3. nadst. Dvojni hrastovi podi, 3 garaže; velika lota in krasno senčnato drevo. Za dogovor, da si hišo ogledate, pokličite LAKewood 6981

Po ceni za hitro prodajo Za eno družino, 10 sob; na Lawnview Ave. Se lahko preda v stanovanje za 2 družini; dvo-nadstropna garaža. Prodaja lastnik. FA 7320

\$11,200 Posedstvo z dobrim dohodkom prodaja lastnik; lahko takoj prevzamete. Potrebujete novo barvanje; znotraj je zelo lepo. 6-3 sobe. LI 9442

NOVI DOMOVI s takojšnjim prevzetjem; dobra transportacija in blizu tržišča; avtomatična plinska gorikota. Odprto za pregled vsaki dan do 6. zv. AMERICAN HOME BLDG. CORP. 8511 Memphis Ave., SH 6040 ali ON 5407

TAKOJŠNJI PREVZEM E. 96th St.; za eno družino, 6 sob, plinski fornez, "tile" kuhinja, 3 spalnice, nanovo dekorirano. Cena za hitro prodajo. Izključno v našem seznamu. LEHMAN REALTY CO. 1278 Hayden Ave. CL 8585 — ob večerih RE 5158

3 ODRASLE OSEBE želijo dobiti v najem 4 ali 5 sob. Kdor ima za oddati, naj telefonično sporoči. EX 3439

Južno od Union, E. 118 Pravo žrtvovanje; 6 sob za eno družino; preproge; plinska toplota za "cold air return"; "tile" kopalnica in prha kopel; dve kuhinji; to hišo morate videti, da jo boste cenili. Vidite jo lahko samo po dogovoru. MR. GELFAND — MA 9739

Naprodaj je hiša za dve družini; stanovanja sta eden poleg drugega, po 6 sob vsako; eno stanovanje je prazno. Dve garaži. Lota 40x148. Nahaja se v fari sv. Jeronima in vse je v dobrem stanju. Cena \$11,500.

EASTERN REALTY CO. 404 EAST 156th ST. IV 5110

HIŠE NAPRODAJ Hiša za 2 družini; 4 sobe vsako stanovanje; dve garaži; med Greenwood in Waterloo Rd. — \$9,500. Pekarija na E. 185 St., popolnoma opremljena; zelo dober promet. Naprodaj po zmerni ceni. Pokličite

Eastland Realty 867 EAST 185th ST. KE 8360

družba večja. Prmej Ljubljana, da res!

Vsako soboto in tudi nedeljo po zimi imate priliko videti ta naš narodni hram. Začnite že v soboto, ne bo vam žal. Kjer so Slovenci, tam je veselje. Kjer so "Slovenske sokolice," je potreba uljudna.

Kakor že pred 40 leti, še vedno po isti poti, brez strahu, so edine nole za ljudsko pravico in resničen mir po celem svetu.

Pridite, povesebite se z nami!

Za "Slovenske sokolice," št. 442 SNPJ: Ivanka Shiffrer.

Razno

OPREMLJENO SOBO SE ODDA V NAJEM POŠTENEMU FANTU Vpraša se na 1081 EAST 66th ST.

Nova Annex restavracija NA 8439 BROADWAY je odprta od 10. zj. do 9. zv. in ob nedeljah do polnoči. Serviramo najboljše jedila po zmernih cenah. — Se priporočamo za obisk.

MLADA DVOJICA želi dobiti v najem 3 sobe s kopalnico. Nič otrok. Kdor ima za oddati, naj blagovoli pokliče. SK 6683

4 ODRASLE OSEBE žele dobiti v najem stanovanje s 5 sobami v collinwoodskem okrožju. Pokličite. KE 5981

PEVOVODJE, POZOR!

Mladinski pevski zbor SNPJ potrebuje pevovodjo, ki je pri volji prevzeti vodstvo zbora.

Kogar zanima, naj se zglaši pri tajnici zbora ali pa pokliče.

Mrs. Josephine Tratnik 1116 E. 71st St. EN 0991

Uradniki podr. št. 3 Slov. moške zveze

Uradniki podr. št. 3 Slov. moške zveze so sledeči: Predsednik Chas. Benevol, podpredsednik John Gorisek, tajnik Martin Valtetich, 15331 Glencoe Rd., tel. KE 6433, blagajnik Martin Komocar, zapisnikar Jos. Hočevar, nadzorni odbor: James Kastelec, Jack Janc in Frank Videmšek. Zastopnik za federacijo S.M.Z. Chas. Benevol, namestnik Frank Videmšek. Za agitatorja in atletiko Chas. Benevol.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 3. popoldne v Slov. domu, Holmes Ave., kjer lahko plačate assessment ali pa 24. in 25. v mesecu od 6. do 8. ure zvečer v spodnji dvorani Slov. doma na Holmes Ave.

PAKETE REDNO POŠILJAMO V STARI KRAJ

Točno in zanesljivo postrežbo v tem oziru in prejemniki jih določijo do sedmih tednih. Denar pošiljamo direktno na naslovljenca, ki dobi izplačilo v 10 do 15 dneh.

Za zanesljivo in točno poslugo se obrnite na

MIHALJEVICH BROS. 6424 ST. CLAIR AVE.

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH AGENTURA 15813 WATERLOO RD. KE 1934

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC. REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3, 1933.

of the "ENAKOPRAVNOST" published daily, except Saturdays, Sundays and Holidays at Cleveland, Ohio, for October 1, 1947, State of Ohio, County of Cuyahoga, ss: Before me, a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Anthony Stritof, who, having been duly sworn according to law deposes and says he is the business manager of the "Enakopravnost" and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher—The American Yugoslav Printing & Publishing Co., 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. Editor—John Bostjancic, 6231 St. Clair Ave. Managing Editor—None. Business Manager—Anthony Stritof, 6231 St. Clair Ave.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given.) American Yugoslav Pig. & Pub. Co., 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Frank Ogier, 6401 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Vatro J. Grill, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. William A. Sitter, 300 W. Center St., Anaheim, Cal. Anthony Stritof, 15901 Locherie Ave., Euclid, Ohio. Ladislav Brantl, 3654 East 138 St., Cleveland, Ohio. Jacob M. Brunski, 1421 Wilcox Ave., Joliet, Ill. Joseph Merhar, 6831 Superior Ave., Cleveland, Ohio. John Renko, 1016 East 76th St., Cleveland, Ohio. Anton Jankovich, 14214 Westrop Ave., Cleveland, Ohio.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases, where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiants' full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of the publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 7162.

ANTHONY STRITOF, Business Manager Sworn to and subscribed before me this 7th day of October, 1947.

Mary M. Rusch, Notary Public (My Commission expires July 8, 1950)

UREDNIKOVA POŠTA

20-letnica podružnice št. 14 SZZ

Euclid, O. — V nedeljo 12. oktobra bo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. podala podružnica št. 14 SZZ zanimiv program pri proslavi 20-letnice ustanovitve. Vabimo vse clevelandске in sosedne podružnice in tudi druge prijatelje, da nas na ta dan posetite. Pričetek bo ob 3. uri popoldan. Na programu bo drama "Razvalina življenja", ki je jako podučljiva. Vsebina drame je sledeča:

Pohlepni vdovec oče Urh Kante ima žganjarno in brhko hčer Lenčko. Za njeno roko se poteguje sosedov fant Ferjan, katerega tudi Lenčka rada vidi. On pa ima tekmeča v osebi premožnega kmečkega sina Martina, kateri pa Lenčkinemu srcu ne ugaja. Kot je že stara navada, se očetje na Slovenskem prav malo brigajo za srčna čuvstva in druge ljubezenske "neumnosti". Oni gledajo le na premoženje in doto. No, in takšen je bil tudi oderuh Urh Kante. Ker se je Lenčka branila poročiti Martina, ki je imel že nezakonskega otroka z Ur-

hovo rejenko Tono, ji je oče Urh dokazoval nesmisel njene početje. Ker to ni pomagalo je divjal in grozil z uničenjem Ferjana. Končno se je Lenčka le udala in poročila Martina proti svoji volji. Ampak zakon ni bil srečen, Lenčka je od žalosti jela piti in zanemarjati hišna opravila. Ta novica je silno zadela Martina in očeta Urha. Bilo je prepozno. Alkohol ni več poznal nobene meje. Martin ni mogel več Lenčke odvrniti od pijače in je pričel tudi sam piti.

Med tem sta se Ferjan in Lenčka še vedno rada imela, toda navzlic temu je ostala čista. Martin in Urh sta si na vse načine prizadevala, da bi se Ferjana iznebila; ponujala sta mu denar za v Ameriko. On pa je trdovratno odklonil.

Nekega dne je šel Martin po svojih kupčijah in se je vrnil nepričakovano domov. Zasačil je Ferjana pod oknom. V jezi je zgrabil za sekiro, da bi ubil Ferjana. Lenčka ga je ustavila, češ, da gre rajši ona od hiše. "K njemu, kaj ne?" — "Saj je boljši kot si ti, da boš vedel," mu je odgovorila Lenčka. "Samo živa ne pojdeš, vlačuga!"

NAJBOLJŠE VRSTE PERUTNINE ZIVE IN OČIŠČENE — DOBITE VEDNO PRI NAS CENE ZMERNE — POSTREŽBA TOČNA 4303 SUPERIOR AVE. — EN 5025

STEVE F. PIRNAT 6516 ST. CLAIR AVE. HEnderson 3500 Cleveland 3, Ohio POŠILJA DENARNA NAROČILA v evropske države; vse pošiljave so jamčene. PRODAJA ZABOJE, za obleko in jestvine, sprejema pakete, ter vse potrebno uredi za odposlati v stari kraj. VRŠI URADNE NOTARŠKE POSLE, ter za točno in vpljudno postrežbo se cenjeni rojaki lahko zaupno obrne na naš urad. STEVE F. PIRNAT

FINO GROZDJE

PRI NAS DOBITE FINO GROZDJE, IZ KALIFORNIJE ALI CONCORD IZ OHIO Cene so se znižale in priporočljivo je, da si ga sedaj nabavite. DOBITE TUDI DOBRE SODE Prodajamo na debelo in drobno Marinko's Fruit Market 416 EAST 156th STREET—IV 3170

A. AVDEJENKO

LJUBIM

Poslovenil: D. RAVLJEN

43. poglavje

Plavji hrumijo kakor doslej še nikoli.

Sleherni dan dajo stotero ton grodlja več kakor je v načrtu.

S svojo lokomotivo stojim pred vagoni. V dveh slapovih teče potok surovega železa in obliva daljno uralsko nebo s škrlatnim sijem.

S polno paro delamo to noč. Vsaka sekunda je dragocena. V osmih minutah prepeljemo vagon grodlja do livarne.

V vagona korita curljajo poslednje temnordeče kapljice raztaljene rude. Priključim vagon. Vzad so priklenjeni še trije vagoni z žilindro in jaz požnem, prepričan, da bom do prihodnje izmene lahko še enkrat prispel k plavžem.

Kmalu se bo zdanilo. Z jezera se vleče megla. V gostih plasteh lega na progo. Po tehničnih pravilih svojega poklica moram ob takem vremenu voziti s hitrostjo želve. To dobro vem. A mar smem zapravljati dragocene ure? Plavži se zanašajo na naglico. Pričakujejo vagonov.

Pot je treba pregledovati meter za metrom. Vozim, ne da bi znanjšal naglico, in neprestano režem meglo z ostrim piskanjem. Naenkrat začutim, da lokomotiva proti moji volji stopnjuje naglico in da olajšano puha skoz tlačne cevi.

Padeč? Ne, nemogoče, tu je ovinek, nato vzpon. "Iztrila se bo" — se domislim, a je že prepozno.

Z železnim treskom in hrupom se valijo bregovi ob lokomotivo. Udarjajo v njen odbojnik. Tender prasne kakor top in lokomotiva poleti kakor kamen po strmini, ki tu začenja padati.

Zgrudim se, zasuje me premo in z njim drobci svetilke. Polomljene prste iztezam proti zavori, toda v mraku nikakor ne morem najti gladkega ročaja. Vzkliknem pomočniku Borisu:

— Andrijaša, črpaj vodo in naglo izskoči!

Pred nama so livarne. Proga ne drži dalje. Slepi tir. Zdajci bova razbila vagon s koriti, polomila kretnice, podrla stebre in pregraje, za več dni nesposobila livarne in plavže.

Borisov molči. Dvignem glavo. Z nohti se oprimem železja, ulovim se za držaje na okenskem okviru in se iztegнем k zavori. Zazdi se mi, da mi izpod nohtov kaplja nekaj toplega, lepljivega. Naposled mi medenina zavore ožge dlan. Napnem poslednje sile in zaviram, pri tem pa mislim:

"Kako se je le moglo to zgoditi? Na mojem vlakcu so vendar zanesljive samodelne zavore."

... Zdajci ... padeč v prepad — onesvestim se.

Ko se spet zbudim, vprašam tovariše, ki so sklonjeni čez me:

— Kako se je to zgodilo?

Andrijaša Borisov se neha smehljati, postane mrk, se zgrbi kakor k naskoku in reče:

— Riba je med vožnjo odklopil, da bi vlak iztril ...

— Riba? ... Ri-i-ba! Torej vendar ni krap ...

— Sanj, ozdravi čimprej, on pride pred sodišče. Čakajo nate, ti si glavna priča. — Glas je Borisovlji, toda ustne niso njegove, marveč Bogatirjeve.

Laglje mi je, vesel sem. Vsa-kogar bi objel in poljubil. To se pravi, da nisem jaz kriv iztirjenja.

— Kje pa je Borja, na delu?

Mu ni nikoli zadosti, a?

Glave so se sklonile. Oči so obrnili vstran. Molk.

"Zakaj neki vsi molče?"

A Marija Grigorjevna jame trudoljubno in brez reda iztresati razne culice in škatle in mi kakor otroku zamaši usta z jabolkom.

... Po dveh tednih sem se slednjič poslovil od bolniške postelje. Zlomil se se zarasli, rane in brazgotine so se zacelile. Odbijem spremstvo, sam grem peš domov. Rad bi prenetil in razveselil Borisa, po katerem sem strašno hrepenel.

Predstavljal sem si, kako bom vstopil v sobo, kako se bova objela, da bo vse pokalo, kako bova sedla na posteljo in se spominjala tajge: belega dima, grivastih levov in najinega velikega tovaršstva.

Jezno se ustavim pred zaprtimi vrati. "Že spet se ne more ločiti od lokomotive." Povprašam sosede, ali Borisa že dolgo ni bilo domov. Neka suhljata ženska z vodenimi očmi pride ven, me začudeno pogleda in obzirno zašepče:

— Ni ga tu, že davno ga ni tu, odnesli so ga.

Ležim in pozabim šteti ure. Mrak lega, opažam gola rebra postelje, na obešalniki visi kakor kak obešenec čepica s svetlim črnim krmom, ki se je tako lepo podajala njegovim lasem. Vzdušno je, ne morem ostati v tej sobi, kjer me vse spominja nanj. Grem proti Uralu, tavam ob visoki obali, čujem znani brlzig njegove lokomotive. Odzivam se njegovemu klicu, iščem lokomotivo na postaji. Pripravljen sem na to, da jo bom našel vso zamazano, zanemarljivo, zapuščeno.

Ne, takšna je, kakršna je bila pod Borisom: kotel se blešči, svetijo se boki.

Naglo se pomešam med ljudi, med množico, da bi pozabil neprijetno draženje v grlu. Srečam Bogatirjeva, ki so ga nedavno izvolili za sekretarja partijske celice.

Stisne mi roko in me povede, zagonecno se smehljaje, k velikemu razglasu na steni kurilnice. Citam mrtve črke:

Danes, 8. avgusta bodo sprejeti v Partijo heroji

Magnitogorska strojevodje lokomotiv 20, 100, 2455 in drugi.

Na shod so prišli vsa moja posadka in strojevodje šestih drugih lokomotiv.

Bogatirjev stoji za dolgo mizo, čez naočnike pogleda zborovalce, razgrne majo prijavnico in spregovori:

— Lejte, tovariši, tu naj bi sprejeli v leninske vrste strojevodje, ki pripoveduje v lastnem življenju, kako je svojčas kradel, njuhal kokain in sedel v poboljševalnici. Kaj storimo? Ljudje dolgo molče, gledajo pred noge.

Skoz odprto okno vdira piskanje lokomotive. Veter plahu-ta s koncem prijavnice, ki udarja kakor polomljena perut. Ljudje so veseli, da so našli vsaj nekaj, kamor lahko obrnejo svoj zmeheni pogled. Vsi željno poslušajo, kako pošumeva grobi papir in vsem je žal, da se cefra ob zarjavelem žeb-lju.

Odločno vstane strojevodja Garbuša.

Pristopi k mizi, molče si zapne suknjič, pogladi srebrnkaste lase in prične počasi:

— Petnajst let vodim sovjetsko lokomotivo, sicer pa sem na lokomotivi že štirideset let. Tovariši, skoraj trideset let sem prav tako kradel. V skladišču sem zbiral medeninate pipe, obroče, letje, — kratko in malo vse, nato pa hajd na starino! Z lokomotive sem vlačil domov premo in drva za kurivo, pa sem oboje tudi prodajal ljudem za denar, in me ni bilo sram. Čemu neki? Kajti, dragi moji, bil sem lačen. Dobil sem otroke, železniška uprava pa je slabo plačevala in še je odbijala za stanovanje, za vodo in za luč. Zdaj mi pa povejte, kdo izmed vas bi zbral toliko poguma, da bi me obsodil za nekdanje tatvine? Nobeden! Zakaj pa zdaj ne kradem, — to ve vsak šolar.

Bogatirjev je molčal. Za Garbušo je vstal moj tovariš iz posade, strojevodja Fjodorov:

(Konec jutri)

Zmaj bajka ali resničnost?

Znameniti švedski naravoslovec Karl Linne (1707—1778) piše v svoji knjigi, da "je razvijajoče in napredujoče paravoslovje odpravilo hudobne zmaje naših prednikov". Linne, ki je izdal dovršen katalog vseh živali in vseh rastlin in ki je imel fin čut za razvrščanje, ni veroval v ogenj brunajoče zmaje, ker jih še ni nihče videl. Sma-

Sensational New Thriller To Be Seen at Cleveland's Shrine Circus Oct. 6 to 11

Roberto and Sylvana Zaccini, seen about to enter their famous double catapult cannon. This sensational thrill act will be seen along with 22 other all-star acts, at the great new Hamid-Morton 3-ring Circus, which the Al Koran Shrine Temple is bringing to the Cleveland Public Auditorium October 6th through October 11th with performances twice daily at 2 and 8:15 p. m. Also featured are Terrell Jacob's fighting and performing lions and tigers, La Tosca, "The Queen of the Circus," on the bounding rope, the Hanford Family of bareback riding marvels and a host of other thrilling circus acts.

tral jih je za izrodke domišljije in je menil, da jih z eno samo kretnjo, z enim stavkom popolnoma odpravi, izbriše.

Bajna bitja zavzemajo odlično mesto v pravljicah vseh narodov, celo severnih. Zmaj je prišel tudi v grb kitajske države, v tem primeru kot dobrodelno in ne kot hudobno bitje. V Babilonu so imeli baje živega zmaja v posebnem poslopju. V grških božanskih bajkah srečujemo večkrat zmaje (Himero je ubil Perzej, hidro pa Heraklej); tudi v Afriki pripovedujejo zamorci o podobnih nestvorih. Sploh se pojavlja zmaj po vsem svetu kot skrivnostna in grozljiva prikazen.

Vedno prikazujejo zmaja kot plazilca s strašnimi zobmi, ki

bruha ogenj in izdihuje strupene pare. Ogromno, težko truplo pokriva večkrat trni, rogovci, tu pa tam malum: "Videl so tudi zmaje večkrat v nemških deželah in to čez dan ob soncu. Pri Niederburgu ob Renu so opazili vaščani v treh zaporednih poletjih ob belem dnevu zmaja v zraku".

Vse to je nekam čudno. Ali je torej zmaj res izrodek domišljije, strašilo, prikazen, ki izginje pod strogim pogledom učenjakov v nič, kakor meni Linne. Vse te bajke, vse te pravljice morajo vendar imeti kako resnično podlago. V vseh teh pravljicah tiči vsekakor neka-ko izročilo. V dobi tisočletij se je ta prikazen olupševala, povečevala do raznoterih oblik, ki jih dandanes poznamo iz pravljice.

Nastane vprašanje, je li tak zmaj res kdaj živel in živi mogoče še danes kaj podobnega? Ko so dobivali v zadnjem polstoletju vedno točnejše podatke o ostankih predpotopnih plazilcev, so poskušali znanstveniki s temi plazilci pojasniti pravljice zmaje. In ni dvoma: podobnost med modernimi obnovami ogromnih plazilcev in med lesorezi iz starih debelih fohantov minulih stoletij osupne človeka. In pri tem niso mogli ti- sti možje 17. in 18. stoletja na noben način plazilcev ponarejati. Saj vemo, da je bilo treba za to desetletja trajajoče moderno raziskovanje. In neposredna izročila tudi ne prihajajo v poštev, ker so bili ogromni kuščarji že davno izumrli, ko je stopil človek na svet. Mogoče je, da so našli v minulih tu pa tam ostanke takih orjakov. Ob teh strahovitih kosteh se je seveda še bolj razvnela domišljija ljudi, ki so se nagibali tedaj še bolj k misticizmu, k veri v tajne sile, in ni izključeno, da so take najdbe podkrepile pravljice o zmajih, toda nikakor jim niso dale izvora.

Pred kakimi tridesetimi leti so odkrili na otoku Komodu v bližini Jave vorana, ogromno žival, ki živi tam le še v redkih primerih. Opazili so žival, ki je bila baje sedem metrov dolga.

Najdaljša žival, ki so jo usmrtili in katere kožo hranijo v frankfurtskem muzeju, meri le 3 in pol metre. Sicer pa dolžino treh do štirih metrov nikakor ne smemo podcenjevati. Zobje pri voranu so dolgi in ostri, zaviti nazaj in učinkujejo kakor kako rezilo. Jezik je razcepljen, noge so oborožene z močnimi kremplji. Odrasel zmajski samec prav lahko pregrize takoj jelenovo stegno in ga pogoltne. Razdraženi izbruhnajo, kar so zaužili in okužijo vso okolico s tako strašnim smradom, kakor da bi izdihovali "strupeno sapo". Ali so to izviroki zmajev naših pravljic, ki še dandanes žive? Mogoče! Verjetnost je velika. Kajti ti ogromni vorani so živeli v predzgodovinski dobi v mnogih krajih naše zemlje. Še za časa naše ledene dobe, pred 600.000 leti, so živeli v oblikah, ki so bile sorodne ogromnim kuščarjem na otoku Komodu in

ki so dosegli dolžino desetih metrov. Mogoče so se časovno približali še najzgodnejšim kulturnim dobam človeštva tako, da je možno, da so bili ti kuščarji prepodoba zmajnih oblik v naših pravljicah.

DRUŠTVO SV. JANEZA KRSTNIKA ŠT. 71 ABZ

Vabim vse člane in članice, da se v obilnem številu udeležijo prihodnje društvene seje, na kateri se bo prečitalo tri-četrletne račune. Posebno pa imamo na dnevnemu redu volitev in razmotrivanje raznih točk.

Seja se bo vršila dne 19. oktobra 1947 ob 9. uri zjutraj v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Z bratskim pozdravom
Anthony Mihelich, tajnik

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je umrl naš ljubljeni nepozabni soprog, oče in brat

JOHN SPILER

Zatisnil je svoje blage oče 4. septembra ob 6. uri zjutraj po dolgi in mučni bolezni. Previden s tolažili sv. vere je mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb se je vršil 6. septembra iz Joseph Zeltovih prostorov v cerkev sv. Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljeni slovesni zadušnici na Kalvarijo pokopališče.

Blagopokojnik je bil rojen 3. junija 1884 leta ter doma iz Nadanjega sela pri št. Petru na Krasu.

Naša želja je, da se iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja k njegovi krsti. Ta dokaz ljubezni in spoštovanja do pokojnika nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti.

Dalje srčna hvala onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir njegovi duši. Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslužno za spremstvo pri pogrebu. Našo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so prišli kropiti, ko je ležal na mrtvaškemu odru ter oni, ki so ga sprejmili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Našo globoko zahvalo naj sprejmejo vsi za obiske, pomoč in tolažbo v dneh bolezni kakor tudi Joseph Zele in sinovi za lepo voden pogreb in najboljše vsestransko poslužno. Hvala čast. g. Čelesniku za obiske in tolažbo v bolnišnici, čast. g. Cimpermanu za opravljene pogrebne obrede in Mons. Hribarju za lep tolažilen govor.

Hvala pogrebem-članom društva Mir št. 142 SNPJ in podr. št. 3 SMZ, ki so nosili krsto.

Končana je Tvoja pot življenja, naš ljubljeni soprog, dragi oče in brat. Odšel si tja, kjer ni trpljenja in ne solz. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo v molitvi, dokler se ne snidemo enkrat na kraju večnega miru in blaženstva—nad zvezdami!

Žalujoči ostali:

JOSEPHINE, soproga
STANLEY, sin
VIOLET, hčerka
JOSEPH in JACK, brata
ANNA BARAGA in FRANCES SUSEL, sestre
V stari domovini zapuša dve sestri,
MARIJO in IVANO.

Cleveland, Ohio, dne 9. oktobra 1947

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt pretrgala nit življenja našemu ljubemu soprogu, očetu, staremu očetu in pra-staremu očetu

ANTON LIPOLD

Blagopokojnik je za vedno zatisnil svoje mile oči dne 31. avgusta 1947. Rojen je bil 30. oktobra 1881 leta.

Tem potom se želimo iskreno zahvaliti vsem našim prijateljem, sorodnikom in sosedom za vso tolažbo in pomoč v dneh naše britkosti.

Prav posebno zahvalo izrekamo Rev. L. J. Virantu, Mr. in Mrs. W. Behm, društvu Slovenec št. 1 SDZ, pogrebem, ki so nosili krsto, in vsem, ki so darovali za sv. maše in okrasili krsto pokojnika s krasnimi venci in cveticami. Hvala lepa tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu, vsem, ki so prišli pokojnika pokropiti in vsem, ki so se udeležili pogreba.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam stali ob strani in nam bili v veliko pomoč na en ali drugi način v tem žalostnem času.

Tebi, preljubljeni soprog, oče, stari oče in pra-stari oče, pa kličemo: Počivaj v miru v grobu hladnem. Vse prezgodaj si se moral posloviti od nas, ki smo Te ljubili. Pustil si nas žalostne in osamljene, a duh Tvoj bo živel v naših srcih, dokler se zopet ne snidemo nad zvezdami!

Žalujoči ostali:

FRANCES LIPOLD, soproga
MR. in MRS. JOHN TURK, hči in zet in družina
MR. in MRS. ALFRED POKORSKI, hči in zet
MR. in MRS. RUDY LIPOLD, sin in sinaha

Madison, Ohio, dne 9. oktobra 1947.

FREDDY'S TIRE SHOP

6907 ST. CLAIR AVE. — HE 8077

Vulcanizing—baterije, avtne potrebščine, gazolin in olje. — Imamo Dunlop tajerje.

Se priporočamo avtomobilistom za naklonjenost, ker pri nas ste vedno točno in prijazno postreženi.

IZREDNA SEJA

Delniška seja Slov. društvenega doma na Recher Ave.

SE BO VRSILA

V PETEK, 10. OKTOBRA

OB 7.30 URI ZVEČER

Prosi se vse cenjene delničarje, da se te seje udeležite ob pravem času. Ta seja bo odločila ali se zida ali ne zida nov društveni dom. Vaša navzočnost je zelo važna, da ne bo pozneje kakega oporekanja.

To je zelo pomembno za vse Jugoslovane in za celi Euclid

ODBOR

Bjornstjerne Bjornson:

OČE

Najmogočnejši mož v občini je bil Thord Overaas. Nekega dne je stal v pastorevi uradni sobi, velik in resen:

Dobil sem sina in želim, da bi bil krščen.

Kako naj mu bo ime? —

Fin po mojem očetu. —

In botri? —

Imenoval jih je, bili so najboljši možje in žene v občini.

Se kaj? je vprašal pastor in povzdignil oči.

Kmet je nekoliko pomolčal. Želim, da bi bil krščen zame,

je rekel.

To se pravi na delavnik? —

Prihodajo soboto, opoldne.

Se kaj? je vprašal pastor. —

Nič. — Kmet je obrnil čepico v roki, kakor da hoče oditi.

Zdajci je vstal pastor. Še nekaj, je rekel in stopil k Thordu, ga prijel za roko in mu gledal v oči:

Dal Bog, da bi ti bil otrok v srečo! —

Šestnajst let pozneje je stal Thord spet v pastorevi sobi.

Dobro si ohranjen, Thord, je rekel pastor, ki ni opazil na njem nobene spremembe.

Nimam skrbi, je odvrnil Thord.

Pastor je molčal, nato pa je vprašal:

Kaj imaš nocoj na srcu? —

Prišel sem zaradi svojega sina, ki bo jutri birmen. —

To je dober deček. —

Preden plačam pastorka, želim zvedeti, katero mesto bi imel v cerkvi. —

Prvo mesto. —

Tako, tako. Tu je deset tolarjev za pastorka. —

Še kaj? je vprašal pastor in gledal Thorda.

Nič. —

Thord je odšel.

Spet je minulo osem let. Tedaj je bilo nekega dne mnogo hrupa pred pastorevo uradno sobo. Deset mož je prišlo, Thord je bil prvi.

Pastor je pogledal in ga spoznal:

Nocoj imaš pa veliko spremstvo. —

Prišel sem zaradi poroke svojega sina. Rad bi se oženil s Karen iz Storliena, hčerjo Gudmunda, ki stoji tu. —

To je vendar najbogatejša dekle v občini

Tako pravijo, je odgovoril kmet ter si je z roko poravnal lase.

Pastor se je za trenutek zamislil, molče vpisal imena v svoje knjige in možje so podpisali. Thord je položil tri tolarje na mizo.

Jaz dobim samo enega, je rekel pastor.

Vem, toda on je moj edini otrok. — Rad bi storil dobro delo. —

Pastor je vzel denar.

Danes je tretjič, da si tu zaradi svojega sina, Thord. —

Da — zdaj bo pa že sam skrbel, je rekel Thord, zapri svojo listnico, se poslovil in šel — drugi počasi za njim.

Štirinajst dni potem sta veslala oče in sin ob lepem vremenu proti Storlienu, da se pogovorita glede svate.

Klop ni v redu, je rekel sin in vstal, da jo popravi. V tem trenutku je zdrknila deska, na kateri je bil stal. Razprostrl je roki in padel s krikom v vodo.

Oprimi se vesla! je zaklical oče, vstal in mu držal veslo. Sin je napravil nekaj prijemov, potem pa je otrpnil.

Počakaj! je zaklical oče in veslal proti njemu. Sin se je prevrnil vznak, gledal dolgo v očeta in se potopil.

Thord ni hotel verjeti, ustavil je čoln in strmel na kraj, kjer se je sin potopil. Pojavilo se je nekaj mehurčkov, potem samo še en velik, ki se je razpršil — in voda je bila spet gladka.

Tri dni in tri noči so videli

očeta veslati okoli kraja, brez hrane in spanja. S sekuro je iskal svojega sina. Tretji dan zjutraj ga je našel ter ga nesel čez gore na svoj dom.

Minulo je leto po tem dnevu, ko je slišal pastor nekega jesenskega večera tipanje po vratih. Pastor je odprl vrata in vstopil je visok sklonjen mož, suh in sivolas.

Tako pozno? je rekel pastor in stal molče pred njim.

Da, pozno prihajam, je rekel Thord in sedel. Tudi pastor je sedel in čakal. Dolga tišina.

Nato je rekel Thord: Prinesel sem nekaj za siromake. Naj bo ustanova z imenom mojega sina. —

MORJE MU JE SPOLNILO ŽELJO

Dogodek, ki ga tu popisujemo, se je v resnici dogdil. Ne gre za skrivnosti, niti za čudežni dogodek, v njem je le delovanje naključja tako presenetljivo, da se kaj takega težko kdaj ponovi.

Torišče te nenavadne zgodbe je Meksikanski zaliv na vzhodni obali Združenih držav. Tu leži mestce Galveston. Severno, kakih 4000 km oddaljeno, leži ob južni obali Labradorja v zalivu Sv. Lorenca otok Prince Edward. Kakor znano teče "zalivski tek" iz Meksikanskega zaliva v Atlantski ocean. Ta tok je širok do 100 km, njegova brzina znaša 4 do 8 km, teče v smeri Groenlandije, njegova globina znaša 60 m. V začetku je tok precej topel, medpotoma se ohlaja, toda nikdar, niti v severnem območju, se ne ohladi pod 15 stopinj C.

Leta 1841. se je rodil na omenjenem otoku Charles Coghlan, ki je že v zgodnji mladosti kazal veliko nadarjenost za gledališki poklic. Ko se je izsolal je prišel v Anglijo, kjer je žel lepe uspehe. V kratkem času je postal eden najznamenitejših igralcev angleške države. Nastopal je tudi v New Yorku, kjer je postal kmalu ljubljeneč gledališkega občinstva. Dovršeno je oblikoval Shakespearejeve junake. Coghlan je nastopal kot gost na vseh ameriških odrih, povsod z velikim uspehom. Leta 1898. je umrl na nekem gostovanju v Galvestonu, kjer so go tudi pokopali.

Kakor vsi Irci, se je tudi on nagibal k mistiki. Večkrat je izrazil željo, da bi preživel zadnja leta v rojstnem kraju. Bil je praznoveren in večkrat mu je morala vedeževalka tolmačiti bodočnost. Usoda ni ustregla njegovi želji. Umetnika so položili v razkošno, trdno krsto in ga pokopali v južni zemlji.

Dve leti pozneje in sicer 8. septembra 1900. je prihrumel nad mesto strašen vihar. Velikanski valovi so mesto preplavili. Vihar je trajal 18 ur, porušil je mnogo hiš, nad 8000 prebivalcev (skoraj petina) mesta je poginilo. Škoda je znašala nad 80 milijonov dolarjev, kar je bilo za tedanje dobo ogromna vred-

Vstal je, položil denar na mizo in spet sedel. Pastor je prešel denar.

To je mnogo denarja, je rekel.

Polovica moje kmetije. Danes sem jo prodal. —

Pastor je dolgo molčal. Slednjič je vprašal za mehkim glasom:

Kaj nameravaš zdaj, Thord? Nekaj boljšega. —

Thord je gledal v tla, pastor pa nanj. Nato je rekel tiho in počasi:

Mislím, da ti je bil sin v srečo. —

Da, tudi jaz mislim tako, je rekel Thord. Povzdignil je oči in dve veliki solzi sta mu polzele po licu.

nost. Valovi so poplavalí tudi mestno pokopališče in odnesli mnogo krst.

Leta so minila. Mesto se je polagoma obnavljalo, nihče se ni spomnil v teh težkih časih umetnika Coghлана.

Pet let pozneje sta se ribiča vračala z lova v zalivu Sv. Lorenca domov na otok Prince Edward. Pred seboj sta opazila velik, podolgast zaboj, ves pokrit z algami, morskimi rastlinami in školjkami. Zaboj je moral biti precej težak, ker je bil pogreznjen globoko v vodi. Ribiča sta veslala k zaboju, in se že veselila bogatega plena. Povezala sta zaboj z vrvmi in ga vlačila k obali. Ker sama nista zmogla, sta poklicala na pomoč nekaj sovaščanov. Z združenimi silami so potegnili zaboj na obalo. Skorjo školjk in morskih živali so očistili z zaboja in se kmalu prepričali, da imajo pred seboj krsto. Poklicali so župana in oba vaška redarja in odprli krsto. Od mrljica je ostalo le nekaj kosti in obleke. Toda na pokrovu kdste je bila pribita srebrna tablica z napisom, ki je pojasnjeval, da je v krsti telo znamenitega igralca Charlesa Coghлана ki je bil pokopan v Galvestonu.

V njegovi rojstni vasi je precej ljudi poznalo umetnika, imel je še mnogo sorodnikov. Sicer že mladih nog ni stopil na rodna tla, toda vaščani so se spomnili njegovih pisem, v katerih je tak hrepenel po rojstnem kraju, in njegove želje umreti doma. Tako je ljubil Coghlan domačo zemljo.

Krsto so pokopali vaščani na svojem pokopališču. Umetnik je našel pot v svoj rojstni kraj. To potovanje krste tako daleč ni nič čudnega, saj zanaša zalivski tok razbitine ladij tisoče milj daleč, čudno je le to, da je priromal mrlji v svoj rojstni kraj, po katerem je hrepenel vse življene.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže in nove novice o dogodkih po svetu in doma!

LASTNIK ODIDE IZ MESTA

In mora takoj prodati hišo. Lahko takoj prevzamete. 18420 Lake Shore Blvd.—8 sob, "tile" kopalnica, odprto ognjišče, rekreacijska soba, avtomatična plinska toplota. Kot novo znotraj in zunaj. Lepa velika lota, sadno drevje, vodnjak za ribe. Prav dober nakup. Pokličite lastnika.

KE 4071

LJUDJE IZ VSEH DELOV SVETA SO PRIŠLI V

Cleveland, si hranili denar v Society for Savings banki, in pazili kako jim je služil obresti.

Society for Savings

Ustanovljeno 1849
Ljudska banka na
Public Square

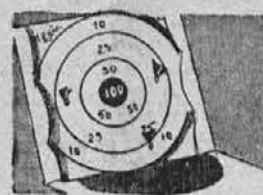
LETNA The MAY Company

PRED-BOŽIČNA RAZPRODAJA

60.000 IGRAČ

Kupite jih sedaj in jih spravite za božična darila.

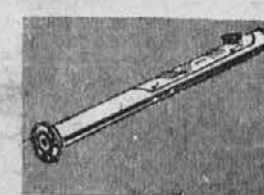
Zaloge nekaterih predmetov so omejene. Kupite zgodaj za dobro izbero.

MAGIC DART IGRA \$1 vrednost 44c

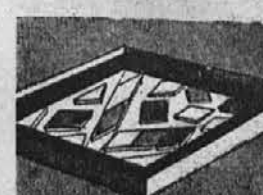
LESENI ČOLNI \$1 vrednost 44c

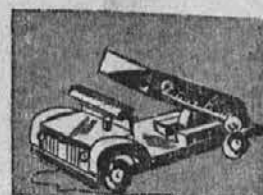
PLASTIČNA KLARINETA \$1 vrednost 44c

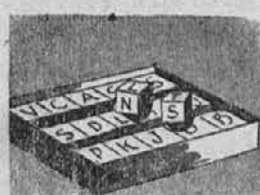
RAZNOVRSTNE KNJIGE \$1 vrednost 44c

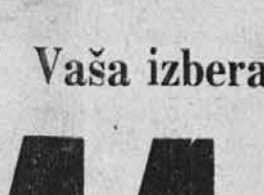
MOSIAC BLOCKS \$1 vrednost 44c

DUMP TRUCK PULL TOY \$1 vrednost 44c

A. B. C. BLOCKS \$1 vrednost 44c

JEWEL DESIGN SET \$1 vrednost 44c

"ARCHIE" BISTRE OČI \$1 vrednost 44c

"ARCHIE" BISTRE OČI \$1 vrednost 44c

STICK HOBBY KONJ \$1 vrednost 44c

TOOT-A-TOOT TRUMPETA \$1 vrednost 44c

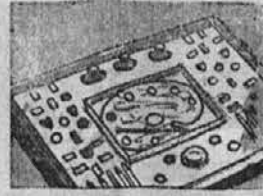
SET Z BARVAMI \$1 vrednost 44c

FRONTIER FORT \$1 vrednost 44c

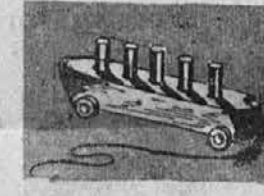
5 KNJIG V ZAVOJU 59c vrednost 44c

SET Z BARVAMI 59c vrednost 44c

PLASTIČNI ČAJNI SET \$1 vrednost 44c

PRED-SOLSKA IGRAČE \$1 vrednost 44c

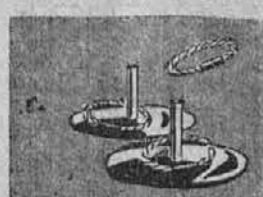

INDIJANSKI NAKIT 59c vrednost 44c

FERRIS WHEEL PULL TOY \$1 vrednost 44c

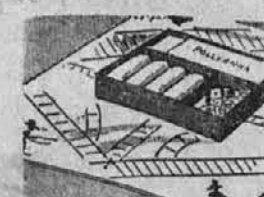
The May Company ... Igrače ... Sedmo nadstropje

QUOIT SET 1.50 vrednost 88c

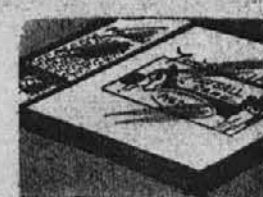
ALL STAR BASEBALL 1.50 vrednost 88c

POLLYANNA IGRA 1.65 vrednost 88c

CHILDREN'S HOUR IGRA 1.95 vrednost 88c

PIGSKIN FOOTBALL IGRA 2.95 vrednost 88c

Plastični TRANSPORTACIJSKI SET 1.95 vrednost 88c

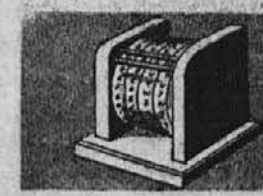
IGRAČE-ŽIVALI KI SE OPEREJO 1.29 vrednost 88c

"RING TOSS" IGRA 1.95 vrednost 88c

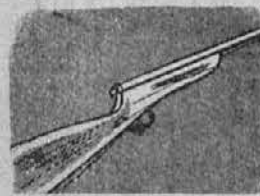
Dial-A-Word SPELLING IGRA 2.50 vrednost 88c

MARBLE BAGATELLE IGRA \$1 vrednost 88c

WOODETTE CIRCUS 1.95 vrednost 88c

SKAVTNA PUŠKA 2.00 vrednost 88c

DUCK PINS IGRA 1.25 vrednost 88c

PROPELLO PISTOL \$1 vrednost 88c

BELL PULL TOY \$1 vrednost 88c

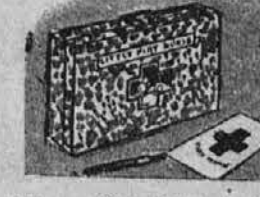
METAL SHELL BOBEN \$1 vrednost 88c

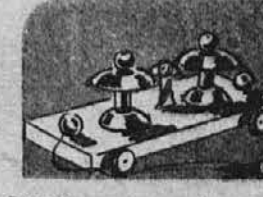
VELIK ZAVOJ KNJIG \$1 vrednost 88c

GUN & HOLSTER SET 1.25 vrednost 88c

MEHANIČNI ČOLN \$1 vrednost 88c

ANIMAL ARCHERY \$1 vrednost 88c

VELIKI POPGUN \$1 vrednost 88c

CLICK GUN & HOLSTER \$1 vrednost 88c

GUN & HOLSTER SET 1.25 vrednost 88c

MEHANIČNI ČOLN \$1 vrednost 88c

ANIMAL ARCHERY \$1 vrednost 88c

Žal, ne sprejme se poštnih, telefonskih, C.O.D. ali "Will Call" naročil.

Uncle Sam Says

What will your today's harvest look like 10 years from today? Will it be just a memory 10 years old? Or will your golden crops ripen into a better farm, the best education in the world for your youngsters, or perhaps well-earned leisure for you and mom? Now's the time for you to plant dollars in United States Savings Bonds for future harvests. Four dollars for three dollars at maturity, and the deal backed by the United States Government, were can you beat Series E Bonds for an investment these days? U. S. Treasury Department